

**Ympäristölautakunta****Aika** 27.08.2020 klo 13:00 - 14:10**Paikka** Kokoushuone, Riistakatu 5 B, Iisalmi/sähköinen kokous (skype)**Käsitellyt asiat**

| <b>§</b> | <b>Otsikko</b>                                                                                                                           | <b>Sivu</b> |
|----------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------|
| 73       | Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus                                                                                                 | 3           |
| 74       | Pöytäkirjantarkastajien valinta                                                                                                          | 4           |
| 75       | Asioiden käsittelyjärjestys                                                                                                              | 5           |
| 76       | Maa-aineslupa kalliokiven ottotoimintaan sekä ympäristölupa louhinnalle ja murskaukselle, Iisalmen Autotilaus Oy, Iisalmi                | 6           |
| 77       | Eläinsuojan toiminta tilalla 263-405-25-85, uhkan täytäntöönpanopäätös ja uuden uhkan asettaminen, Kiuruvesi                             | 41          |
| 78       | Ilmalämpöpumpun aiheuttama melu- ja lämpötilahaittaepäily, Asunto Oy Iisalmen Uikunpesä                                                  | 47          |
| 79       | Lausunto Hannu ja Jorma Piippo Oy:n ympäristölupahakemuksesta                                                                            | 53          |
| 80       | Rikkasuon turvetuotantoalueen ympäristöluvan muuttaminen, Kiuruvesi (00688/20/5115)                                                      | 56          |
| 81       | Konnunsuon turvetuotantoalueen ympäristöluvan nro 188/2015/1 lupamääräyksen 15 mukainen selvitys, Pyhäntä ja Kiuruvesi (PSAVI/5675/2019) | 58          |
| 82       | Lausunto Palojsjärven Makkeralahden vesialueen ruoppauksesta ja ruoppausmassan sijoittamisesta rannalle                                  | 60          |
| 83       | Viranhaltijapäätökset 21.7. - 19.8.2020                                                                                                  | 62          |
| 84       | Tiedoksiannot                                                                                                                            | 63          |
| 85       | Muut asiat                                                                                                                               | 64          |

**Osallistujat**

|       | Nimi               | Tehtävä               | Lisätiedot |
|-------|--------------------|-----------------------|------------|
| Läsnä | Huttunen Kaisa     | Puheenjohtaja         |            |
|       | Jukarainen Virpi   | Jäsen                 |            |
|       | Kainulainen Seppo  | Jäsen                 |            |
|       | Kallio Johanna     | Jäsen                 |            |
|       | Kastari Tuija      | Jäsen                 |            |
|       | Mehtonen Erkki     | Jäsen                 |            |
|       | Ruotsalainen Pekka | Jäsen,                |            |
|       |                    | varapuheenjohtaja     |            |
|       | Partanen Juha      | Pielaveden kunnan     |            |
|       |                    | edustaja              |            |
|       | Veteli Martti      | Esittelijä,           |            |
|       |                    | ympäristöjohtaja      |            |
|       | Heikkinen Aili     | Ympäristöterv.huollon |            |
|       |                    | päällikkö             |            |
|       | Korolainen Kauko   | Yhtymähallituksen     |            |
|       |                    | puheenjohtaja         |            |
|       | Miettinen Ulla     | Yhtymähallituksen     |            |
|       |                    | edustaja              |            |
|       | Kauppinen Helli    | Pöytäkirjanpitäjä     |            |

**Allekirjoitukset**

Kaisa Huttunen  
Puheenjohtaja

Helli Kauppinen  
Pöytäkirjanpitäjä

**Asiat**

73 - 85

**Pöytäkirja tarkastettu 27.8.2020**

Erkki Mehtonen  
Pöytäkirjantarkastaja

Seppo Kainulainen  
Pöytäkirjantarkastaja

**Pöytäkirja asetettu nähtäville**

Pöytäkirja pidetään nähtävillä viikon kuluttua kokouksesta Ylä-Savon SOTE kuntayhtymän yleisessä tietoverkossa osoitteessa [www.ylasavonsote.fi](http://www.ylasavonsote.fi)

Pöytäkirjan tarkastajat:

**Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus****Ymplk 27.08.2020 § 73**

Ylä-Savon SOTE kuntayhtymän hallintosäännön mukaan kokouskutsun antaa puheenjohtaja tai hänen estyneenä ollessaan varapuheenjohtaja. Kokouskutsussa on ilmoitettava kokouksen aika ja paikka sekä käsiteltävät asiat. Esityslista lähetetään kokouskutsun yhteydessä.

Kokouskutsu lähetetään vähintään neljä päivää ennen kokousta jäsenille, kuntayhtymän toimitusjohtajalle, yhtymähallituksen puheenjohtajalle, yhtymähallituksen toimielimeen nimeämälle edustajalle, kuntayhtymän jäsenkuntien hallituksille ja muille, joilla on läsnäolo-oikeus tai –velvollisuus toimielimen päättämällä tavalla.

Esityslistan tulee kunkin asian osalta sisältää esittelijän ehdotus ympäristölautakunnan päätökseksi.

Kuntalain 103 §:n mukaan ympäristölautakunta on päätösvaltainen, kun enemmän kuin puolet jäsenistä on läsnä.

|                    |                          |
|--------------------|--------------------------|
| Huttunen Kaisa     | puheenjohtaja            |
| Jukarainen Virpi   | jäsen                    |
| Kainulainen Seppo  | jäsen                    |
| Kallio Johanna     | jäsen                    |
| Kastari Tuija      | jäsen                    |
| Mehtonen Erkki     | jäsen                    |
| Ruotsalainen Pekka | jäsen, varapuheenjohtaja |

Ympäristöjohtajan päätösehdotus:

Kokous todetaan laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Päätös:

Kokous todettiin laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

## **Pöytäkirjantarkastajien valinta**

### **Ymplk 27.08.2020 § 74**

Päätösehdotus:

Ympäristölautakunta valitsee pöytäkirjantarkastajiksi Virpi Jukaraisen ja Seppo Kainulaisen.

Päätös:

Ympäristölautakunta valitsi pöytäkirjantarkastajiksi Erkki Mehtosen ja Seppo Kainulaisen.

## **Asioiden käsittelyjärjestys**

### **Ymplk 27.08.2020 § 75**

Päätösehdotus:

Ympäristölautakunta hyväksyy esityslistan kokouksen asioiden käsittelyjärjestykseksi.

Päätös:

Ympäristölautakunta hyväksyi esityslistan kokouksen asioiden käsittelyjärjestykseksi.

**Maa-aineslupa kalliokiven ottotoimintaan sekä ympäristölupa louhinnalle ja murskaukselle, Iisalmen Autotilaus Oy, Iisalmi****255/11.01.00/2020****Ymplk 27.08.2020 § 76**

Valmistelija: ympäristönsuojelutarkastaja Maarit Walta  
p. 0400 144 453

**1. ASIA**

Maa-aineslain 4 §:n mukainen lupa maa-ainesten ottamiseen ja ympäristönsuojelulain 27 §:n mukainen ympäristölupa kiviaineksen louhinnalle ja murskaukselle, Iisalmi. Käsitellään maa-aineslain 4 a §:n ja ympäristönsuojelulain 47 a §:n mukaisesti samalla päätöksellä.

**2. HAKIJA**

Iisalmen Autotilaus Oy  
Kivirannantie 20  
74130 IISALMI

Yhteyshenkilö: Tapio Ruotsalainen, puh.0400 275 289, sähköposti:  
tapio.ruotsalainen@iat.fi

Y-tunnus: 0170243-4

**3. TOIMINTA JA SEN SIJAINTI**

Maa-aineslupaa haetaan kalliokiven ottotoimintaan ja ympäristölupaa kiviaineksen louhinnalle ja louheen murskaamiselle 10 vuodeksi. Hakemuksen mukainen toiminta sijaitsee Iisalmen kaupungin Haapajärven kylässä Kiviniemi-nimisellä tilalla (140-404-27-29). Kiinteistön omistaa Riitta Rytönen. Kyseessä on olemassa oleva toiminta.

Koordinaatit (ETRS-TM35 FIN): 494207 itä, 7049680 pohjoinen

**4. ASIAN VIREILLETULO**

Hakemus on tullut vireille 26.3.2020 ja sitä on täydennetty 10.8.2020 saapuneella täydennyksellä.

**5. LUVAN HAKEMISEN PERUSTE JA LUPAVIRANOMAISEN TOIMIVALTA**

Maa-aineslain (MAL 555/1981) 4 §:n mukaan maa-ainesten ottamiseen on oltava lupa.

Maa-ainesten ottamista koskevan lupa-asian ratkaisee kuntien ympäristönsuojelun hallinnosta annetun lain (64/1986, KYHL) mukainen kunnan ympäristönsuojeluviranomainen (MAL 7 §).

Ympäristönsuojelulain (527/2014) liitteen 1, taulukon 2, kohtien 7 c) ja 7e) mukaan kivenlouhimo ja murskaamo, joiden toiminta-aika on yhteensä vähintään 50 päivää, edellyttävät ympäristöluvan.

Ympäristönsuojeluasetuksen (VnA 713/2014) 2 §:n 1 momentin kohtien 6 a) ja 6 b) mukaisesti edellä mainittujen toimintojen lupaviranomainen on kunnan ympäristönsuojeluviranomainen.

MAL 4 a § ja YSL 47 a §:n mukaan maa-ainesten ottamista koskeva lupahakemus ja samaa hanketta koskeva ympäristölupahakemus on käsiteltävä yhdessä ja ratkaistava samalla päätöksellä, jollei sitä ole erityisestä syystä pidettävä tarpeettomana.

## 6. TOIMINTAA KOSKEVAT LUVAT JA ALUEEN KAAVOITUSTILANNE

Alueella ovat voimassa Pohjois-Savon maakuntakaava 2030, Pohjois-Savon tuulivoima-maakuntakaava ja Pohjois-Savon kaupan maakuntakaava 2030. Ottoalueella ei ole kaavamerkintöjä. Ottoalue sijaitsee kaavaan merkityllä maaseudun kehittämisalueella. Alue ei sijaitse luokitellulla pohjavesialueella. Alueella ei ole yleis- tai asemakaavaa.

Vanhat luvat:

- Maa-aineslupa 11.5.2010 § 122 lisalmen kaupungin tekninen lautakunta
- Ympäristölupa 9.8.2010 § 76 Ylä-Savon SOTE kuntayhtymän ympäristölautakunta

## 7. LAITOKSEN SIJAINNIPAIKKA JA SEN YMPÄRISTÖ

Toiminta-alue sijoittuu lisalmen kaupungin Haapajärven kylässä kiinteistölle Kiviniemi (140-404-27-29). Tilan koko pinta-ala on 112,740 ha ja ottamisalueen pinta-ala on 3,0 ha (ottoalue 2,1 ha ja tukitoiminta/varastoalue 0,8 ha). Alue sijoittuu lisalmen keskustasta linnuntietä noin 14 km lännen suuntaan ja Runnin kylältä noin 2 km kaakon suuntaan. Ottoalueelle liikennöidään Haukimäentieltä (tie 5633) erkanevaa tietä, lähin osoite alueelle on Haukimäentie 1248. Matkaa Haukimäentieltä ottoalueelle on noin 500 m.

Ottoalueen ympäristö on maa- ja metsätalouskäytössä, samalla kiinteistöllä on myös radiomasto sekä maanomistajan soran ja hiekan kotitarveottoalue. Kyseessä on olemassa oleva maa-ainesten otto-toiminta. Kiinteistön omistaa Riitta Rytönen. Kiviniemi-kiinteistö

muodostuu yhteensä 4 palstasta (yht. 112,740 ha), tältä kyseiseltä palstalta (75,5 ha) on vuokrattu maa-ainesten ottoa varten noin 3 ha kokoinen alue lisälmen Autotilaus Oy:lle.

Ottoalue ei sijaitse luokitellulla pohjavesialueella. Lähin pohjavesialue (Piensulkava (0859505), 1E-luokan pohjavesialue, Pielavesi) sijaitsee lounaassa noin 10 kilometrin etäisyydellä ottoalueen rajasta. Kiinteistöllä Ollila (140-404-27-2) on tiedossa oleva talousvesikäytössä oleva lähde, jonka etäisyys ottoalueen rajasta on noin 470 metriä koilliseen. Lähimmät karttaan merkityt lähteet ovat ottamisalueelta kaakossa ja luoteessa noin 600 metrin etäisyydellä. Alle 500 m etäisyydellä ottoalueesta kiinteistöillä (Kivelä 140-404-27-16) ja Hietorinne (140-404-24-40) on omat talousvesikaivot).

Alle 500 m etäisyydellä toiminta-alueesta sijaitsee kaksi vakituisesti asuttua kiinteistöä. Lähin vakituinen asunto (Kivelä 140-404-27-16) sijaitsee koillisessa noin 450 metrin etäisyydellä ottoalueen rajalta ja toiseksi lähin (Kukkaharju 140-404-27-8) sijaitsee pohjoisessa noin 460 metrin etäisyydellä ottoalueen rajalta. Ottoalueen ja asutuksen välissä on metsäinen Paasmäki. Seuraavaksi lähimpiin vakituisiin ja vapaa-ajan asuntoihin on yli 500 metriä. Lähin vapaa-ajan asunto (Paassuo 140-404-28-57) sijaitsee yli 800 metrin etäisyydellä lännessä.

Lähin vesistö on noin kilometrin etäisyydellä idässä oleva Haapajärvi. (Haapajärven vedenpinnan korkeus on +85,9 (N2000)). Toiminta-alue sijoittuu Vuoksen vesienhoitoalueen (04) Poroveden alueen (04.52) Kiuruveden lähialueen valuma-alueelle (04.523).

Ottoalueen läheisyydessä ei sijaitse herkästi häiriintyviä kohteita kuten kouluja, päiväkoteja tai hoitolaitoksia.

Ottoalueella tai sen vaikutusalueella ei ole luonnonsuojelualueita eikä Natura 2000-verkostoon kuuluvia alueita. Ottamisalueella ei ole metsälain 10§:n mukaisia erityisen arvokkaita elinympäristöjä. Lähin erityisen arvokas elinympäristö (jyrkänteet ja niiden alusmetsät) on tilalla Ollila noin 250 m etäisyydellä ottoalueesta. Alueella ei ole myöskään muinaismuistoja tai rakennusperintökohteita. Lähin tunnettu kiinteä muinaisjäännös ja rakennettu kulttuuriympäristö sijaitsevat Runnilla (Runnin kylpylä ja Saarikosken kanava) ottoalueen luoteispuolella noin 1,8 kilometrin päässä. Lähin luonnonsuojelualue (Kiurujoen metsä, yksityinen suojelualue) sijaitsee noin 3,5 km etäisyydellä luoteessa.

Ottoalueen maanpinta vaihtelee nykytilanteessa välillä +152.8 ... +165.0 (N2000). Alin ottamistaso on +150.8 (N2000). Kalliokiven otosvyvyys tulee olemaan enintään noin 12 metriä.



## 8. LAITOKSEN TOIMINTA

### 8.1 Yleiskuva toiminnasta

Kiviniemen kallioalueella tullaan ottamaan kalliokiviainesta sekä kuormataan ja varastoidaan eri murskelajikkeita. Toiminnasta saatavat tuotteet myydään lähialueen toimijoiden tarpeisiin. Ottotoiminta sisältää kallion louhintaa, rikotusta ja kalliokiviaineksen murskausta. Aiemman maa-ainesluvan aikana alueelta on otettu yhteensä 12 855 k-m<sup>3</sup> (sora ja kalliokiviaines). Ottolupaa haetaan 2,1 hehtaarin kokoiselle ottoalueelle 100 000 m<sup>3</sup> määrälle sekä ympäristölupaa kallion louhintaan ja murskaukseen. Ottamisalueeseen kuuluu myös 0,9 hehtaarin kokoinen varasto- ja tukitoiminta-alue. Puusto on poistettu ottoalueelta ennen toiminnan aloittamista.

Mikäli ottoalueella on rakennustoimintaan kelpaamattomia siltti- ja muita kerrostumia ottotoiminnan jatkuessa, ne varastoidaan alueen reunoille ja käytetään alueen maisemointiin. Louhintaa suoritetaan kaltevuudessa 7:1 ja se toteutetaan yhtenä kerroksena, jolloin louhosrintauksen korkeus on välillä 3-12 metriä riippuen ottoalueen kohdasta. Ottoalueen reunamille rakennetaan maavalli onnettomuuksien ehkäisemiseksi ja melu- ja värinähaittojen vähentämiseksi. Suojavallin ja rintauksen väliin jätetään 3-5 metrin alue, joka on puhdistettu irtomaista. Ottotoiminnan aikana jyrkät luiskat merkitään lippusiimoilla ja jyrkänteestä varoitetaan varoituskyltein ja lippusiimoin. Pintamaakerrokset käytetään alueen reunaosiin maavallien rakentamiseen.

Ottoalue on merkitty maastoon aiemman toiminnan yhteydessä aurasviitoin. Ottoalueelle on asennettu kiinteä korko seuraamaan ottotilanteen edistymistä. Merkinnät tehdään tarpeen mukaan uudelleen, jos ne häviävät tai rikkoontuvat. Ottoalueen merkkäus ja korkotasot on oltava selvästi erottuvia koko toimintakauden ajan.

Ottoalueen maanpinta vaihtelee nykytilanteessa välillä +152.8 ... +165.0 (N2000). Alin ottamistaso on +150.8 (N2000). Kalliokiven ottosyvyys tulee olemaan enintään noin 12 metriä. Irtilouhintaa on tarkoitus suorittaa 1 metri pohjatason alapuolelle.

Kiviniemen kallioalueelle liikennöidään Haukimäentien (5563) kääntyvän liittymän kautta.

### 8.2 Louhintaa ja murskaus

Kokonaisottomäärä on 100 000 m<sup>3</sup> (280 000 tn). Ottamisaika on 10 vuotta ja vuosittain louhittavan ja murskattavan kiviaineksen määrä on noin 10 000 m<sup>3</sup> (28 000 tn). Vuosittainen ottamismäärä voi vaihdella paljonkin kulloisenkin kysynnän mukaan.

Kallion louhinnan vaiheita ovat poraus, kiviaineksen irrottaminen räjäyttämällä ja tarvittaessa irrotetun kiviaineksen pienentäminen (rikottaminen). Louhintaa alueella tehdään noin 1-2 kertaa vuodessa. Yksi louhintajakso kestää noin 1-2 viikkoa kerrallaan. Vuosittainen louhittava määrä on noin 28 000 tn kiinteää kalliota, mutta se voi vaihdella menekin mukaan välillä 18 000 – 40 000 tn. Louhintaa ja murskausta ei ole luonnonvarojen kestävän käytön ja kustannustehokkuuden periaatteilla järkevää suorittaa, jos kiviainekselle ei ole menekkiä.

Kaikki louhittava ja murskattava kalliokiviaines otetaan Kiviniemen ottoalueelta. Otettavasta kallioaineesta lähes kaikki otetaan louhimalla, jonka jälkeen kalliokiviaines murskataan yleensä välittömästi. Louhintaa suoritetaan alueella tarvittaessa murskauksen yhteydessä.

Koska toiminta-alueen etäisyys lähimpään melulle alttiiseen kohteeseen on alle 500 metriä, asettaa Vna 800/2010 toiminnalle aikarajoitteita. Hakemuksessa on esitetty, että päivittäiset toiminta-ajat ovat seuraavat:

- Poraaminen arkisin ma-pe klo 7-21,
- Räjähdykset arkisin ma-pe klo 8-18,
- Rikotus arkisin ma-pe klo 8-18,
- murskaus arkisin ma-pe klo 7-22 sekä
- Kuormaus ja kuljetus arkisin ma-pe klo 6-22 ja la klo 7-18 välisellä ajalla.

Murskeen kuljettamiselle on tarvetta myös usein viikonloppuisin, kun kyseessä ovat yksityiset tilaajat (ns. hartiapankkirakentajat).

Louhintaurakoitsija laatii alueelle louhintasuunnitelman. Tavallisesti räjähdysaineena käytetään pääasiassa emulsioräjähdysaineita (esim. Kemiitti) ja räjäyttimen sekä patruunoita (esim. Kemix). Räjähdysaineiden keskimääräinen vuosikulutus on noin 8,5 tn ja maksimikulutus noin 15,7 tn.

Louhinnassa tarvittavat räjähdysaineiden panostus suoritetaan suoraan louhintaurakoitsijan panostusajoneuvosta eikä räjähdysaineita säilytetä alueella.

Tarvittaessa louhinnassa irronneita ylisuuria kalliolohkareita rikotetaan ennen murskausta. Sekä louhinnassa että rikotuksessa käytettävä kalusto määräytyy ulkopuolisen urakoitsijan käyttämän kaluston mukaan. Louhinnassa syntyvät, mahdolliset ylisuuret lohkarit tiipahtavat räjäytettävältä seinämältä suoraan seinämän alareunan läheisyyteen. Tästä syystä rikotusta tehdään mahdollisimman lähellä louhoksen reunaa, jolloin siitä syntyvä meluhaitta on mahdollisimman pieni. Sekä louhinta että rikotus ovat lyhytkestoisia toimintoja, joten niiden aiheuttamat häiriöt ovat ajallisesti varsin rajattuja.

Suunniteltu alin ottotaso on +150,8 (N2000). Ottoalueen pohjan kalistus muotoillaan siten, että sade- ja sulamisvedet ohjautuvat ympäröivään maastoon. Vesien purkuoja tulee sijaitsemaan ottoalueen eteläosassa, alueella ei ole laskeutusallasta.

Louhinnassa käytettävien työkoneiden kevyt polttoöljy varastoidaan siirrettävissä ja lukittavissa kaksoisvaippasäiliöissä, jotka on varustettu lapon- ja ylitäytönestimillä. Määrä on enimmillään 5 m<sup>3</sup>. Polttoaine tuodaan alueelle säiliöautolla ja täytetään säiliöön. Tankkaus toteutetaan aina suojatulla maa-alueella (tukitoiminta-alue), jossa on tiivistetty maa ja öljynsuojamuovi reunakorokkeineen. Tukitoiminta-alue sijoittuu tulotien varteen. Maaperä on näillä alueilla tiivistetty, jolloin haitta-aineiden joutuminen maaperään estetään. Voiteluaineet varastoidaan aggregaattivaunussa.

Louhinnassa ja murskauksessa käytetään hakemuksen mukaan seuraavia raaka-aineita:

Kalliokiviaines

Keskimääräinen kulutus (t/a) 28 000

Maksimikulutus (t/a) 40 000

Räjähdysaineet

Keskimääräinen kulutus (t/a) 8,5

Maksimikulutus (t/a) 15,7

varastointitilavuus (t) ei varastoida alueella

Työkoneiden polttoöljy

Keskimääräinen kulutus (t/a) 37

Maksimi kulutus (t/a) 55

Varastointitilavuus (litraa) 1000 - 3000

Aggregaatin polttoöljy

Keskimääräinen kulutus (t/a) 15

Maksimi kulutus (t/a) 25

Varastointitilavuus (litraa) 500

Voiteluaineet

Keskimääräinen kulutus (t/a) 0,2

Maksimi kulutus (t/a) 0,4

Varastointitilavuus (litraa) 500

Louhittu kiviaines murskataan eri kalliokivilajitteiksi. Murskausta suoritetaan alueella arviolta kuukauden vuodessa tarpeen mukaan (1-2 toimintajaksoa), maksimitoiminta-ajan (louhinta ja murskaus) ollessa 2 kuukautta. Murskauslaitos tuottaa vuorokaudessa keskimäärin 2500 tonnia eri murskelajikkeita. Kerrallaan murskattavan keskimääräisen vuosituoton arvioidaan olevan noin 28 000 tn ja maksimivuorokauden vuosituoton arvioidaan olevan noin 28 000 tn ja maksimivuorokauden vuosituoton arvioidaan olevan noin 28 000 tn.

situoton noin 40 000 tn. Jokaisesta murskauskerrasta ilmoitetaan kunnan ympäristöviranomaiselle viikkoa ennen toiminnan aloittamista.

Murskauskalusteisto ja muut tarvittavat koneet tuodaan alueelle erikseen ja ne viedään pois toimintajakson jälkeen. Murskettava kiviaines siirretään murskauskalusteeseen kaivinkoneella tai pyöräkuormajalla ja murskauksen jälkeen kiviaineslajitteet varastoidaan kasoiksi varastoalueelle tai kuljetetaan suoraan käyttökohteeseen. Murskauksen suorittaa ulkopuolinen urakoitsija. Murskaus suoritetaan joko liikkuvalla tela-alustaisella ja polttomootorikäyttöisellä Lokotrack-tyyppisellä murskauskalusteella tai vaihtoehtoisesti perinteisellä murskauskalusteella johon energia otetaan polttoöljykäyttöisestä aggregaatista kaapeleilla. Murskaus tapahtuu esi- ja jälkimurskaimilla, joiden välissä käytetään mahdollisesti välimurskainta. Kalusteistoon kuuluu lisäksi seuloja ja kuljettimia.

Varasto ja tukitoiminta-alue sijaitsee louhosalueen itäpuolella, lähellä alueelle johtavaa tietä.

Murskausasema sijoitetaan kulloinkin parhaaksi katsottuun kohtaan. Murskausaseman sijoittamisessa otetaan huomioon eri materiaali-laatujen varastointi ja lastausmatkan minimointi kallionottokohtaan nähden. Murskekat sijoitetaan varastointialueelle, mutta varastointiin voidaan käyttää myös louhosaluetta. Murske varastoidaan murskelaatujen mukaan useaan varastokasaan. Murskaustoimintaa tehdään kysynnän mukaan, joten ylimääräisiä varastokasoja ei synny.

Murskausaseman eri laitteiden alla on teräksiset suoja-altaat tai tiivistä maa-aineksesta rakennettu 0,5 metrin paksuinen tiivistetty kerros. Alueella oleva tukitoiminta-alue on myös tiivistetty asianmukaisesti ja alueella on myös reunakorokkeet. Voiteluaineet säilytetään aggregaattivaunussa. Akut ja muut erikoistuotteet varastoidaan asianmukaisesti. Öljynvaihdossa tarvittavat vaihtoöljyt tuodaan huoltoautolla murska-asemalle ja jäteöljyt kuljetetaan alueelta pois välittömästi öljynvaihdon jälkeen.

Murskauksessa käytettävien työkoneiden kevyt polttoöljy varastoidaan siirrettävissä ja lukittavissa kaksoisvaippasäiliöissä, jotka on varustettu lapon- ja ylitäytönestimillä. Määrä on enimmillään 5 m<sup>3</sup>. Polttoaine tuodaan alueelle säiliöautolla ja täytetään säiliöön. Tankkaus toteutetaan aina suojatulla maa-alueella (tukitoiminta-alue), jossa on tiivistetty maa ja öljynsuojaumuovi reunakorokkeineen. Tukitoiminta-alue sijoittuu tulotien varteen. Maaperä on näillä alueilla tiivistetty, jolloin haitta-aineiden joutuminen maaperään estetään. Alueella on myös imeytysmattoa.

### 8.3 Toiminnassa muodostuvat jätteet

Jätteitä syntyy lähinnä murskaustoiminnan ajaksi työmaalle tuotavista, liikuteltavista toimistorakennuksesta ja sosiaaliiloista sekä koneiden ja laitteiden mahdollisista kunnossapito- ja huoltotoimenpiteistä. Sosiaaliilat ja mahdollisesti alueelle tuotava WC ovat siirrettäviä ja ne tuodaan alueelle vain murskausjaksojen ajaksi. Mikäli murskausjaksot ovat lyhyitä, alueelle ei välttämättä tuoda sosiaaliiloja tai WC:tä. Toiminnassa muodostuva yhdyskuntajäte sekä paperi ja pahvi kerätään umpinaiseen jäteastiaan ja toimitetaan Peltomäen jäteasemalle jatkokäsittelyä varten. Mahdollisesti syntyvät jätevedet kerätään umpisäiliöön ja toimitetaan jätevedenpuhdistamolle. Työntekijöiden käytössä olevan WC:n umpisäiliö tyhjenetään tarvittaessa jätevedenpuhdistamoon. Vaarallisia jätteitä ei säilytetä alueella, vaan ne toimitetaan urakoitsijan huoltokorjaamolle, josta ne toimitetaan Fortum Oyj:lle.

Toiminnassa syntyy hakemuksen mukaan seuraavia jätteitä:

| Jäte                         | Varastointi            | Määrä (tn/vuosi) | Toimituspaikka       |
|------------------------------|------------------------|------------------|----------------------|
| Yhdyskuntajäte               | jäteastia              | 0,2              | Peltomäen jätekeskus |
| Paperi ja pahvi              | jäteastia              | 0,1              | Peltomäen jätekeskus |
| Voiteluaineet                | ei varastoida alueella | 0,1              | Fortum Oyj           |
| Liuottimet                   | ei varastoida alueella |                  | Fortum Oyj           |
| Akut ja muu vaarallinen jäte | ei varastoida alueella |                  | Fortum Oyj           |
| Umpisäiliöjäte               | Umpisäiliö             |                  | Jätevedenpuhdistamo  |

Alueelle on laadittu kaivannaisjätteiden jätehuoltosuunnitelma 18.3.2020. Alueelta muodostuu kaivannaisjätteeksi luokiteltavista jätteistä pintamaita. Pintamaat käytetään suojavallien rakentamiseen ja hyödynnetään myöhemmin maisemoinnissa. Pintamaat eivät aiheuta pohjaveden pilaantumisvaaraa. Kiviainesalueelta kuorittavia pintamaita arvioidaan olevan noin 200 m<sup>3</sup>.

## 9. PÄÄSTÖT JA NIIDEN EHKÄISEMINEN

### 9.1 Päästöt maaperään sekä pinta- ja pohjavesiin

Suunnitellussa laajuudessa ottamisen vahingollinen vaikutus luontoon ja maisemaan jää vähäiseksi. Alueella ei ole arvokkaita luontokohteita ai maisema-alueita, joten ottamisesta ei arvioida koituvans. kauniin maisemakuvan turmeltumista tai sellaista huomattavaa ja laajaa haittaa tai vahinkoa luonnonolosuhteissa, mitä maa-ainelain 3 §:ssä tarkoitetaan. Ottamistoiminta aiheuttaa lähinnä paikallisia maiseman muutoksia. Alueen maisemoinnilla pyritään vähentämään maisemallista haittaa alueelle.

Suunniteltu ottoalue ei sijaitse pohjavesialueella, eikä alueella sijaitse pohjaveden korkeutta mittaavia tarkkailuputkia. Ottotoiminnan vaikutusta pohjaveteen ei ole. Lähin pohjavesialue (Piensulkava, Pielavesi) sijaitsee lounaassa noin 10 kilometrin etäisyydellä.

Hakijan tietojen mukaan ottoalueen läheisyydessä ei ole kaivoja. Ottoaluetta lähinnä oleva lähde sijaitsee noin 470 m etäisyydellä tilalla Ollila. Kiinteistön ja lähteen haltija on ilmaissut huolensa lähteen saastumisesta ja kuivumisesta ennen ottotoiminnan aloittamista v. 2010. Lähteen kuivuminen ja saastuminen on kuitenkin hakijan puolesta todettu mahdottomaksi ottoalueen etäisyyden ja korkeuserojen vuoksi. Iisalmen Autotilaus Oy on pitänyt yhteyttä Ollilan tilan omistajaan myös luvan aikana eikä siten ole syytä epäillä ottotoiminnan vaikuttavan lähteeseen. Lähteen vedenpinnankorkeudeksi v. 2010 määritetty +133,60 mpy (N60).

Vuotuinen sadanta Runnin alueella on noin 600 mm. Tämän perusteella 2,1 hehtaarin alueelle vuotuinen sadeveden määrä on noin 12 600 m<sup>3</sup>.

Maaperän ja pohjaveden pilaantuminen on mahdollista sellaisten onnettomuuksien yhteydessä, joissa varastoitujen polttoainesäiliöiden, työkoneiden tai murskauslaitoksen poltto- tai voiteluaineita pääsee vuotamaan maahan toimintahäiriöstä, laiterikoista, tulipalosta tai ilkeivallasta johtuen. Maaperän ja pohjaveden pilaantumista estetään säilyttämällä polttoaine suojarakenteellisissa säiliöissä ja siten, että murskausaseman eri laitteiden alla on teräksiset suoja-altaat tai tiiviistä maa-aineksesta rakennettu 0,5 metrin paksuinen tiivistetty kerros. Myös murskauslaitoksen alapuolinen maa on suojattu mahdollisia poltto- ja voiteluainevuotoja varten.

Vuodon sattuessa alue puhdistetaan ja pilaantunut maa-aines poistetaan välittömästi ja toimitetaan asianmukaiseen ja luvanvaraiseen toimipaikkaan jatkokäsittelyä varten. Vuototilanteiden varalta alueella on myös imeytysmattoja. Pilaantuneiden maiden toimituksista pidetään kirjaa ja siirtoasiakirjoista toimitetaan kopiot valvovalle viran-

omaiselle. Murskaustyön aikana mahdollisiin poltto- ja voiteluainevuotoihin on varauduttu suojaamalla maaperä, varaamalla öljynimeytysmateriaalia työkoneisiin ja murskauslaitokseen sekä huoltamalla ja tarkkailemalla työkoneiden ja laitteistojen kuntoa. Työkoneet on varustettu myös alkusammuttimilla. Mahdollisista vuodoista ilmoitetaan viipymättä valvovalle viranomaiselle.

Alueella ei ole vesijohtoa eikä viemäriä, koska kiviainestoinnassa ei käytetä vettä muuhun kuin tarvittaessa pölynsidontaan. Mahdollisesti käytettävä vesi tuodaan paikalle säiliöautolla. Toiminnassa ei kuitenkaan ole syytä olettaa tarvittavan vettä.

Ottoalueen pohjan kallistus muotoillaan siten, että sade- ja sulamisvedet ohjautuvat alueen reunamille ja siitä ympäröivään maastoon. Vedet purkautuvat ympäristöön alueen eteläosasta. Alueella ei ole selkeytysallasta.

Polttoainesäiliöt ovat lukittavia, kaksoisvaipallisia ja lapon- ja ylitäytönestimillä varustettuja. Voiteluaineita varastoidaan alueella lukittavassa aggregaattivaunussa.

Louhinnassa ja murskauksessa käytettävien työkoneiden kevyt polttoöljy varastoidaan siirrettävissä ja lukittavissa kaksoisvaippasäiliöissä, jotka on varustettu lapon- ja ylitäytönestimillä. Määrä on enimmillään 5 m<sup>3</sup>. Polttoaine tuodaan alueelle säiliöautolla ja täytetään säiliöön. Tankkaus toteutetaan aina suojatulla maa-alueella (tukitoiminta-alue), jossa on tiivistetty maa ja öljynsuojamuovi reunakorokkeineen. Maaperä on näillä alueilla tiivistetty, jolloin haitta-aineiden joutuminen maaperään estetään.

Räjähdysaineita ei varastoida alueella, vaan ne tuodaan alueelle vasta panostuksen alkaessa.

## 9.2 Päästöt ilmaan

Maa-ainesalueella pölyä syntyy kalliokiviaineksen louhinnassa, rikotuksessa, murskauksessa, lastauksessa ja kuljetuksessa. Kiviaineksen jalostuksessa syntyvä pöly on pääosin suurijakoista, eikä leviä haitallisesti ympäristöön. Pölyn määrään ja leviämiseen vaikuttavat useat tekijät, kuten murskeen raekoko, raaka-aineen ominaisuudet, ilman suhteellinen kosteus ja tuuliolosuhteet.

Porausten ja räjäytysten osuus tuotantoalueen pölypäästöistä on vähäinen muuhun toimintaan verrattuna, vaikka räjäytyksissä muodostuvissa lyhytkestoisissa pölypilvissä voi olla korkeita hiukkaspitoisuuksia. Ottotoiminnassa käytettävä kalliopora on varustettu pölynkeräimellä.

Murskaustoiminnassa syntyvää hienojakoisemman pölyn leviämistä ja syntymistä ehkäistään seuraavin toimenpitein: murskauslaitos sijoitetaan mahdollisimman lähelle rintausta, joka ehkäisee hienojakoisemman pölyn leviämistä ympäristöön, murskauslaitokselta tulevan jalostetun murskeen pudotuskorkeus kasaan pidetään mahdollisimman matalana, jotta murske ei kasaantuessaan pääsisi pölyämään ja varastokasat sijoitetaan murskauslaitoksen lähelle ehkäisemään pölyn ja melun mahdollista leviämistä lähiympäristöön sekä alentamaan varastoinnista aiheutuvaa polttoaineenkulutusta.

Lisäksi murskaustoiminnasta aiheutuvaa pölyä sitovat ympäristössä olevat puut, jotka estävät pölyn kulkeutumisen ottoalueen läheisyydessä oleviin kiinteistöihin. Murskauksessa pyritään käyttämään myös parasta mahdollista tekniikkaa.

Ottoalueelle johtava tie ei ole päällystetty, ja näin ollen pölyämistä voi esiintyä kuivana kesäaikana. Pölyämistä voidaan ehkäistä kastelulla tietä kesäaikaan ja pitämällä ajonopeudet alhaisina. Mahdollinen pölynsidontaan käytettävä kasteluvesi tuodaan alueelle säiliöautolla. Ilmapäästöjen määrä minimoidaan koneiden ja laitteiden säännöllisellä huollolla ja kunnossapidolla. Arvio vuosittaisiin päästöihin perustuu arvioituun polttoaineen kulutukseen sekä kevyen polttoöljyn ominaisuuspäästöihin. Päästöjä ei ole mitattu.

#### Taulukko 1. Päästöt ilmaan

| Päästö                           | päästö (t/v) |
|----------------------------------|--------------|
| Hiukkaset                        | 0,18         |
| Typen oksidit (Nox)              | 0,435        |
| Rikkidioksidi (SO <sub>2</sub> ) | 0,0009       |
| Hiilidioksidi (CO <sub>2</sub> ) | 78,5         |

### 9.3 Melu

Ottoalueen kiviainestoiminnassa syntyy melua kiviaineksen porauksesta, louhinnasta, rikotuksesta, seulonnasta ja murskauksesta. Lisäksi melua voi ilmetä lastauksessa ja kuljetuksessa. Murskaus- ja louhintajaksot tulevan olemaan 1-2 kertaa vuodessa tapahtuvaa noin kuukauden kestävää toimintaa. Vuosittaiset vaihtelut toimintajaksoissa ovat mahdollisia. Kiviaineksen menekki määrittelee pitkälti toimintajaksoja.

Arvio melulähteiden kokonaisäänitehotasoista Suomen ympäristökeskuksen ”ympäristöasioiden hallinta kiviainestuotannossa”-oppaan mukaan on seuraava:

|                                   |                  |
|-----------------------------------|------------------|
| porausvaunu                       | 120-125 LWA (dB) |
| rikotin                           | 113-118 LWA (dB) |
| murskaus, liikkuva laitos         | 122-124 LWA (dB) |
| kaivinkone                        | 110-116 LWA (dB) |
| kauhakuormaaja/maansiirtoajoneuvo | 108-115 LWA (dB) |



Toiminnassa käytetään murskaustoiminnalle tyypillisiä työkoneita. Louhinnan ja murskauksen aikana alueella on yleisesti poravaunu, kaivinkone, murskauslaitos ja pyöräkuormaaja. Lisäksi murske kuljetetaan tuotantopaikalta eteenpäin kuorma-autoilla, joiden määrä vaihtelee 6-12 käyntiin/päivä.

Ramboll on suorittanut vuonna 2015 alueella melumittauksen. Mittaustuloksia havainnointiin Kukkaharjun ja Kivelän kiinteistöjen rakennuksiin asetettujen melumittarien avulla. Tutkimus osoitti ettei ympäristössä olevien kiinteistöjen melutaso raja-arvot ylity eikä näin ollen aiheuta häiriötä lähimpänä sijaitseville kiinteistöille. Tutkimuksessa todettiin äänien kuuluvan lähellä olevalle Kukkaharjun tilalle, mutta murskausasema oli vielä tutkimushetkellä kallion päällä. Nykyisessä tilanteessa murskaus tapahtuu louhinnan tapaan louhoksen pohjalla, jolloin aiemmasta ottotoiminnasta muodostunut rintausta vähentää entisestään meluhaittoja.

Raportin tulos Kivelän (mittauspiste 1) ja Kukkaharjun (mittauspiste 2) kiinteistöihin on kerrottu seuraavasti: "Mittaustenaikaiset päiväajan keskiäänitasot olivat mittauspisteessä yksi  $46 \pm 5$  dBA ja mittauspisteessä kaksi  $53 \pm 5$  dBA. Vastaavat yöajan keskiäänitasot olivat  $37 \pm 5$  dBA ja  $39 \pm 5$  dBA. Mittaustuloksissa häiriöäänit ovat mukana, mutta niiden vaikutus mittaustuloksiin arvioitiin vähäiseksi. Selvityksessä tehtyjen mittausten ja havaintojen perusteella murskaustoiminnan aiheuttama melu on selvästi kuultavissa mittauspisteessä 2, keskiäänitasot eivät kuitenkaan ylitä valtioneuvoston päivä- ja yöaikaisille melutasoille antamia ympäristömelun ohjearvoja."

Murskauksen melutasoon voidaan vaikuttaa käyttämällä murskauksessa uusinta tekniikkaa, koteloituja laitteistoja ja kumitettua esimurskainta. Kiinteistön ja murskauslaitoksen väliin jäävä puusto vähentää melun etenemistä. Lisäksi suojavalli (eli pinta- ja muiden maiden kasa rintausten yläpuolella), rintausta ja varastokasat vähentävät meluhaittaa.

Rikotukselle ominaista on, että se tapahtuu yleensä hyvin lähellä louhoksen reunaa, mikä vähentää rikotuksen melun häiriötä erityisesti louhoksen louhintarintausten suuntaan. Rikotuksella on ominaista myös toiminnan lyhytkestoisuus.

#### 9.4 Tärinä

Tärinää aiheuttavaa toimintaa kalliokiven ottoalueella ovat louhinta (poraus, räjäytykset), murskaus, lastaus ja liikenne. Murskauksesta ja louhinnasta aiheutuu tärinää arviolta 1-2 kertaa vuodessa tapahtuvien noin kuukauden kestävien murskaus- ja louhintajaksojen aikana.

Murskauksen aiheuttama lievä tärinä, jota ei havaita kuin murskaimen välittömässä läheisyydessä, ei Suomen ympäristökeskuksen julkaisun ”Ympäristöasioiden hallinta kiviainestuotannossa” (2010) mukaan aiheuta haitallisia ympäristövaikutuksia. Työmaaliikenne ei aiheuta juurikaan tärinää lastauksen lisäksi, sillä Haukimäentieltä kääntyvä ottoalueelle johtava tie ei ole pitkä ja ajoneuvojen nopeudet alueella vähäisiä.

Louhinnasta aiheutuvan tärinän etenemiseen vaikuttavat kalliokivilajin ominaisuudet, maaperän ominaisuudet, maaperän kerroksellisuus ja kallioperän rakoisuus. Tärinän siirtymiseen maaperästä tai kalliosta rakenteisiin vaikuttavat mm. tärinän suuruus, suunta, rakennuksen mitat, perustamistapa, perustuksen jäykkyys ja rakennuksen massa. Tärinää arvioidaan heilahdusnopeuden avulla (mm/s).

Oppaassa ”ympäristöasioiden hallinta kiviainestuotannossa” on tutkittu tärinän etenemistä louhintatyömaiden läheisyydessä. Merkittävänä tärinänä on pidetty yli 5 mm/s heilahdusnopeuksia. Mittauksissa havaittiin, että alle 5 mm/s heilahdusnopeusarvoja oli 500 päässä louhinnasta ja alle 3,5 mm/s arvoja 750 m päässä louhinnasta. Paasmaen kallioalueen etäisyys lähimpiin kiinteistöihin on lähimmillään alle 500 metriä ja näin ollen aiemmin mainittu 5mm/s voi ylittyä etäisyyden suhteen. Ottaen huomioon kuitenkin alueen sijaitsevan montun pohjalla, voidaan todeta, ettei häiritsevää heilahdusnopeutta havaita ympäristössä olevissa kiinteistöissä

Jokaisesta louhinnasta laaditaan louhintasuunnitelma sekä louhintatyön kenttäkortti, joka voidaan esittää pyydetessä ympäristönsuojeluviranomaiselle. Räjähdyksistä ympäristöön leviävää tärinää voidaan pienentää oikealla työnsuorituksella ja räjäytysten suunnittelulla. Ennen louhinnan aloittamista louhintasuunnan ja käytettävän räjähdysaineen valinnalla voidaan pienentää tärinää. Lisäksi tärinää voidaan vähentää laitteiden koteloinnilla.

Lähellä sijaitsevaan radiomastoon nähden ei oleteta syntyvän liiallista tärinää. Vaikutusta seurataan ottotoiminnan aikana.

”Ympäristöasioiden hallinta kiviainestuotannossa”-oppaan mukaan hydraulisella iskuvasaralla tehtävästä rikotuksesta syntyy tärinää, mutta tärinä ei leviä rikotettavan kiven ulkopuolelle.

## 9.5 Liikenne

Kiviniemen kallioalueelle liikennöidään Haukimäentien (5563) kääntyvän liittymän kautta. Aluetta ei ole eristetty puomilla, ottoalue sijaitsee noin 500 metrin päässä Haukimäentiestä. Henkilökunnan autojen paikoitusalueet ovat alueelle johtavan tien reunassa.

Murskausaseman toiminta-aikana alueelle tulee arviolta 2 kevyen liikenteen ja 6 - 12 raskaan liikenteen käyntiä vuorokaudessa.

Murskaustoimintaan liittyvää liikennettä alueella on arkipäivisin klo 6.00 - 22.00. Mursketta kuljetetaan alueelta myös silloin, kun murskausasema ei ole käytössä.

9.6 Paras käyttökelpoinen tekniikka (BAT), ympäristön kannalta parhaat käytännöt (BEP) ja energiatehokkuus

”Ympäristöasioiden hallinta kiviainestuoannossa”-oppaaseen on koottu mm. tietoa alan parhaasta käyttökelpoisesta tekniikasta (BAT). Kiviainesalueella käytetään toiminnan laajuus huomioon ottaen parasta mahdollista tekniikka mahdollisuuksien mukaan.

Murskausalaa parhaana käyttökelpoisena tekniikkana voidaan yleisesti pitää kaikkia raaka-aineiden kulutuksen ja ympäristövaikutusten minimointiin tähtääviä toimia ja laitteita, kuten tuotannon optimointi, pöly-, melu- ja maaperäsuojaukset, koneiden ja laitteiden säännölliset huollot ja ammattitaitoisen henkilökunnan käyttö.

Ilmapäästöjen määrää minimoidaan koneiden ja laitteiden säännöllisellä huollolla ja kunnossapidolla. Murskausalaitoksella syntyvää pölyä vähennetään tarvittaessa kastelulla. Murskauksessa pyritään käyttämään parasta ja uusinta mahdollista tekniikkaa. Lisäksi murskaustoiminta tapahtuu pääosin louhoksen sisällä, jolloin pöly- ja meluhaitat ovat vähäiset korkeiden kallioseinämien ansiosta. Kastelua voidaan tehdä lämpiminä aikoina. Kylmänä aikana voidaan tarvittaessa lisätä kotelointeja, mikäli pölyhaittaa aiheutuu.

## 10. TOIMINNAN VAIKUTUKSET YMPÄRISTÖÖN

Toiminnalla ei hakijan mukaan oleteta olevan vaikutusta viihtyvyyteen tai terveyteen sen sijainnin vuoksi. Luonnonarvoihin ei ole ollut vaikutusta aiemman ottotoiminnan yhteydessä eikä alue sijaitse lähellä luonnonsuojelualuetta. Toiminnalla ei ole vaikutusta lähialueen lähteisiin. Vaikutukset maaperään minimoidaan varautumalla vuotoihin.

Toiminnasta ei synny jätevesiä. Toiminta-alue ei sijoitu luokitellulle pohjavesialueelle eikä sen lähistöllä ole vesistöjä. Ottoaluetta lähin vesistö Haapajärvi sijaitsee ottoalueesta noin kilometrin itään. Aiemmalla ottotoiminnalla ei ole ollut vaikutusta järveen eikä vaikutuksia oleteta syntyvän pitkän etäisyyden vuoksi.

Ilmaan johtuvat päästöt ovat vähäisiä suunnitellun toiminnan laajuudessa. Ottotoiminnasta aiheutuu ilmaan enimmäkseen pölyä, mutta syrjäinen sijainti sekä ympäröivä puusto vähentää tämän leviämistä. Vaikutukset maaperään pyritään ehkäisemään suoja-altailla sekä varautumalla onnettomuuksien varalta sekä suunnittelemalla ottotoiminta.

Ottoalueella tai sen läheisyydessä ei ole luonnonsuojelu- tai Natura-alueita, muinaisjäännöksiä tai muita arvokkaita kohteita. Kallio-alueita ympäröivä alue on pääsääntöisesti maa- ja metsätaloustuotannossa. Lähimmät häiriintyvät kohteet sijaitsevat 450-460 metrin etäisyydellä. Ottoalueen ja asutuksen välissä on metsää.

Ottoalueen vieressä on noin 120 metrin päässä radiomasto, joka tulee ottaa huomioon etenkin räjäytyksiä tehdessä.

Toteutuva suojaetäisyys lähimpään tiehen eli Haukimäentiehen on noin 500 metriä. Etäisyys ottoalueen rajoista naapurikiinteistöjen rajoihin vaihtelee. Pienimillään etäisyys on 115 metriä ja pisimmillään 750 metriä.

## 11. TOIMINNAN JA SEN VAIKUTUSTEN TARKKAILU

Murskauksesta ja louhinnasta pidetään työmaapäiväkirjaa. Päiväkirjaan merkitään päivittäin tuotantomäärät, laitteiden mahdolliset huoltotoimenpiteet ja poikkeukselliset tapahtumat kuten onnettomuudet. Kirjanpito on tarvittaessa valvovien viranomaisten saatavilla. Jokaisesta louhinnasta laaditaan louhintatyön kenttäkortti, joka voidaan esittää pyydettäessä ympäristönsuojeluviranomaiselle. Toimintajaksien aloittamisesta ja lopettamisesta ilmoitetaan luvanvalvojalle. Valvontaviranomaisilla tulee olemaan vapaa pääsy alueelle.

Ottotoiminnan edistymistä seurataan asennetulla kiinteällä korkomerkillä ja otetuista maa-aineksista pidetään pöytäkirjaa. Ottotoiminnasta raportoidaan maa-aineslain (555/1981) 23a §:n mukaisesti vuosittaiset ottomäärät lupaviranomaiselle sähköisesti NOTTO-rekisteriin.

Vaaralliseksi luokitellun jätteen ja yhdyskuntajätteiden toimituksista pidetään kirjaa. Kirjanpito on tarvittaessa valvovien viranomaisten saatavilla. Päästöjä ei mitata, mutta päästöjen määrä seurataan ja ehkäistään koneiden huolloilla. Pölyämistä ja tärinää seurataan toiminnan aikana aistinvaraisesti ja tarpeen tullen pölyämistä ehkäistään mursketta kastelemalla. Poikkeukselliset päästöt merkitään työmaapäiväkirjaan. Mahdollisesti syntyvien pilaantuneiden maiden toimituksista säilytetään siirtoasiakirjat ja ne toimitetaan valvovalle viranomaiselle.

## 12. POIKKEUKSELLISET TILANTEET JA NIIHIN VARAUTUMINEN

Onnettomuusriskiä ottotoiminnassa aiheuttavat murskausaseman sekä työkoneiden vuotoriski, toimintahäiriöt ja mahdolliset tulipalot. Lisäksi radiomaston läheisyys vaikuttaa varovaisuuteen räjäytysajankohtina. Ilkivaltaa ei oleteta kohdistuvan alueelle sen syrjäisen sijainnin vuoksi.

Alue rajataan värillisillä huomionauhoilla jyrkkien rintausten kohdilta sekä pystytetään tarpeellinen määrä jyrkänteestä varoittavia tauluja, jotta alueelle ei joudu sivullisia tahattomasti. Lisäksi reunojen läheisyyteen rakennetaan maavallit, jotka ehkäisevät onnettomuusriskiä suurten kivien lisäksi.

Poltto- ja voiteluaineiden valumis- ja vuotoriskejä ehkäistään huoltamalla työkoneita säännöllisesti. Työkoneisiin varataan imeytysmateriaalia mahdollisen poltto- ja voiteluainevuodon varalle. Imeytysmateriaalia käytetään alueella vuotojen sattuessa. Alueella ei synny jätevesiä.

Jokaisesta räjäytyskerrasta ilmoitetaan valvovalle viranomaiselle selvästi ennen räjäytysajankohtaa. Lähiympäristössä ja Haukimäentietä kääntyvällä tiellä tulee ilmetä selkeästi räjäytysajankohdat tarvittavin kyltein. Alueelle ajautuminen tulee estää räjäytyshetkellä äänimerkein ja muina keinoin.

Räjäytys tulee suojata irtolohkareiden lentämisen estämiseksi ympäristöön ja radiomastoon.

Poltto- ja voiteluaineita ei varastoida alueella, vaan niitä käytetään, kun alueella on louhinta- tai murskausjakso. Poltto- ja voiteluaineiden louhinnan ja murskauksen aikaisen varastoinnin sekä työkoneiden mahdollisia vuotoja pyritään ehkäisemään edellä kuvatuin ratkaisuin; polttoainesäiliöt on varustettu lukituksella, laponestolla sekä ylitäytönestimillä. Räjähteitä alueella ei varastoida.

Toimintahäiriön sattuessa työkone tai murskausasema pysäytetään, korjataan vika tai poistetaan häiriö. Poltto- ja voiteluainevuodon sattuessa ryhdytään välittömästi torjuntatoimiin estämällä lisävuodot ja imeyttämällä vuotanut aine imeytysaineeseen tai poistamalla pilaantunut maa-aines. Pilaantunut maa-aines ja käytetty imeytysaine toimitetaan asianmukaiseen jätehuoltoyritykseen, jolla on tarvittavat luvat. Mikäli pilaantunutta maa-ainesta tai imeytysmattoa ei voida välittömästi toimittaa pois alueelta, varastoidaan näitä suojatulla tukitoiminta-alueella väliaikaisesti kuitenkin selkeästi erillään muista asioista. Mahdollisista onnettomuuksista ilmoitetaan aina valvovalle viranomaiselle ja pelastuslaitokselle.

### 13. ALUEEN MAISEMOINTI JA JÄLKIHOITOTYÖT

Ottamistoiminnan vahingollinen vaikutus maisemaan ja ympäristökuvaan saatetaan mahdollisimman vähäiseksi.

Kallion päällä oleva pintamaa käytetään louhinnan aikana suojavaaleihin, josta se levitetään sivuluiskiін naapuritiloja vastaan maa-aineksen ottamisen päätyttyä. Korkeissa rintaauksissa pintamaat muotoillaan maisemointiluiskiін porrastetusti. Alueelle voidaan vastaanottaa ylijäämämaita ottotoiminnan päättyessä maisemointia varten. Työmailta saatavia puhtaita ylijäämämaita voidaan kuitenkin käyttää ottoalueen maisemointiin, jos ottotoiminta päättyy aiemmin jostakin

suunnasta. Näitä ylijäämämaita voidaan käyttää tarvittaessa myös Riitta Rytkösen kotitarveoton maisemoinnissa.

Maisemointi suoritetaan ottotoiminnan päätyttyä reuna-alueilla kaltevuudessa 1:2,0-2,5. Ottamissuuntaa vasten maisemointia ei voida tehdä ennen ottotoiminnan lopettamista. Maisemointi voidaan aloittaa loppuun louhitusta suunnasta, vaikka ottotoimintaa jatkettaisiin alueella. Luiskat maisemoidaan pudottamalla louhoksen reunoilla olevat pintamaat alas ja muotoilemalla sopivaan kaltevuuteen.

Pohja-alueet voidaan maisemoida vasta, kun ottaminen on kokonaan loppunut. Pintamaa varastoidaan ottoalueen reunoille, josta se levitetään sivuluiskiin siinä vaiheessa, kun ottamista ei siihen suuntaan enää jatketa. Luiskia muotoiltaessa vältetään suuria tasaisia pintoja ja käytetään mieluummin loivia kumpareita maiseman elävöittämiseksi.

Ottotoiminnan jälkeen alue tulee palautumaan tontin omistajan, eli Riitta Rytkösen käyttöön, joka päättää alueen käytöstä jatkossa. Metsän uudistuksessa käytetään luontaista uudistusta ottotoiminnan aikana. Tarvittaessa alueelle tehdään taimien täydennysistutusta.

#### 14. LUPAHAKEMUKSEN KÄSITTELY

##### 14.1 Lupahakemuksesta tiedottaminen

Hakemuksen vireilläolokuulutus on ollut lisälmen kaupungin ja Ylä-Savon SOTE kuntayhtymän sähköisellä ilmoitustaululla ja on lähetetty postitse lähialueelle sijoittuvien kiinteistöjen omistajille. Hakemusasiakirjat ja kuulutus ovat olleet nähtävillä lisälmen kaupungin ja Ylä-Savon SOTE kuntayhtymän sähköisellä ilmoitustaululla 20.4.–27.5.2020. Hakemuksen vireilläolosta ei ole tiedotettu lehdesä, koska sen on katsottu olevan ilmeisen tarpeetonta.

##### 14.2 Tarkastukset ja neuvottelut

Alueelle on tehty maastokäynti 8.7.2020. Maastokäynnillä olivat ympäristönsuojelutarkastaja Maarit Walta ja vs. ympäristönsuojelutarkastaja Katri Hippi.

##### 14.3 Lausunnot

Ylä-Savon SOTE kuntayhtymän terveystalvontapalvelut on lausunut 12.6.2020 saapuneessa launnossaan mm. seuraavaa:  
”Toiminta ei sijoitu luokitellulle pohjavesialueelle.

Lähin vakituisesti asuttu asuinkiinteistö sijaitsee hakemuksen mukaan noin 460 metrin päässä ottamoalueelta. Alueen läheisyydessä

ei ole toiminnanharjoittajan tiedossa olevia talousvesikaivoja. Ottoalueen lähin lähde sijaitsee noin 500 metrin päässä.

Vaikutukset pölyn osalta lähimmässä häiriintyvässä kohteessa arvioidaan jäävän vähäiseksi. Toiminnanharjoittaja ilmoittaa hakemuksessa mahdollisuudesta torjua liikenteen pölypäästöjä tietä kastelemalla. Pölynhallinta tulee ottaa huomioon ja velvoittaa toiminnanharjoittajaa käyttämään tarvittaessa teknisiä ratkaisuja ja kastelua pölyn leviämisen ehkäisemiseksi.

Melupäästöjen lähimmässä häiriintyvässä kohteessa arvioidaan hakemuksessa jäävän alle raja-arvojen. Alueella on toteutettu melumittaus.

Terveysvalvonnalla ei ole hakemuksista muuta huomautettavaa.”

Kuopion kulttuurihistoriallinen museo on lausunut 26.5.2020 saapuneessa lausunnossaan mm. seuraavaa:

”Museo on tutustunut lupahakemukseen liittyviin asiakirjoihin ja antaa lausuntonsa arkeologisen kulttuuriperinnön osalta.

Suunnittelualueella ei käytettävissä olevan tiedon perusteella sijaitse muinaismuistolain nojalla suojeltuja kiinteitä muinaisjäännöksiä tai muita kulttuuriperintökohteita. Lähimmät tunnetut kiinteät muinaisjäännökset sijaitsevat ottoalueen koillispuolella noin 2,8 kilometrin päässä Pesolanniemen alueella. Lähin tunnettu irtolöytöpaikka sijoittuu noin 2,5 kilometrin päähän suunnitellusta ottoalueesta pohjoiseen.

Kuopion kulttuurihistoriallisella museolla ei ole huomautettavaa lupahakemukseen ja ottosuunnitelmiin.”

Iisalmen kaupungin kaavoituspäällikkö on lausunut 28.5.2020 saapuneessa lausunnossaan mm. seuraavaa:

”Ylä-Savon Sote ympäristötoimi pyytää lausuntoa maa-aineslupahakemuksesta. Vieressä sijaitsee maa-ainesten ottoalue, johon nyt haettu uusi alue liittyy.

Kaavoituksen näkökulmasta otetaan kantaa maa-ainesten oton vaikutuksiin muuhun potentiaaliseen maankäyttöön sekä hankkeen mahdollisiin maisemallisiin vaikutuksiin.

Ottaen huomioon se, että hanke liittyy jo olemassa olevaan maa-ainesten ottoalueeseen, ei kaavoituksella ole huomautettavaa hankkeen suhteen. Hankkeen maisemalliset vaikutukset eivät siten ole kaavoituksen näkökulmasta olemassa olevaan tilanteeseen ja hankkeen elinkeinovaikutuksiin suhteutettuna merkittäviä.

Koska maa-ainesten ottoalue sijoittuu maastoprofiilissa alueen korkeimmalle kohdalle, Paasmäen laelle, tulee alueen maisemointiin kiinnittää erityistä huomioita.

Alueelle ei olla laatimassa sellaista yleiskaavaa, joka estäisi maa-ainesten oton alueelta. Kaupungilla ei ole sellaisia maankäytön intressejä alueella, jotka estäisivät maa-ainesten ottotoiminnan.”

Pohjois-Savon ELY-keskuksen liikennejärjestelmäasiantuntija on lausunut 27.5.2020 saapuneessa lausunnossaan mm. seuraavaa: ”Ajoyhteys maantieltä 5633 on olemassa olevan liittymän kautta, tie-osoite 5633/03/2210 vasen. Ottamisalueen vasen laita sijoittuu maantien suoja-alueen ulkopuolelle.

Ottamisalueen liittymässä (maantie 5633) tulee huolehtia riittävästä liittymänäkemisistä (tarvittaessa puuston raivaus). Maantien liittymä-alue tulee pitää puhtaana kiviaineksesta, joka kulkeutuu liittymän suunnasta tai tippuu kuormista.

Liikenne- ja infrastruktuuri-vastuualueella ei ole maa-aineslupahakemukseen muilta osin huomauttamista.”

#### 14.4 Muistutukset ja mielipiteet

Hakemuksesta ei ole jätetty muistutuksia tai mielipiteitä.

#### 14.5 Vastine

Hakija ei antanut vastinetta saapuneisiin lausuntoihin.

Valmistelijan päätösehdotus:

### 15. YMPÄRISTÖLAUTAKUNNAN PÄÄTÖS

Ympäristölautakunta myöntää 10 vuodeksi lisälmen Autotilaus Oy:lle maa-ainelain 4 a §:n mukaisen luvan maa-ainesten ottoon (kokonaisottomäärä 100 000 k-m<sup>3</sup> ja vuotuinen ottomäärä 10 000 k-m<sup>3</sup>) tilalta Kiviniemi (140-404-27-29) ottamissuunnitelman (saapunut 26.3.2020) mukaiselle ottamisalueelle sekä ympäristönsuojelulain 27 §:n mukaisen ympäristöluvan louhintaan ja murskaukseen.

Hakemuksessa ja ottamissuunnitelmassa mainitun lisäksi on noudatettava seuraavia määräyksiä:

### 16. LUPAMÄÄRÄYKSET

Yleiset lupamääräykset

1. Ennen toiminnan aloittamista alueella on pidettävä aloitustarkastus, jossa käydään läpi lupaan liittyvät asiat.



2. Ottoalue on merkittävä maastoon niin, että alueen rajat ja alin ottotaso ovat nähtävissä koko ottamistoiminnan ajan. Alimman ottotason merkinnät tulee olla ainakin niissä paikoissa, mistä kulloinkin otetaan. Oton aikana jyrkät ottorintaukset on merkittävä selvästi ja alueella liikkuja on varoitettava kyltein. Ulkopuolisten pääsy toiminta-alueelle on estettävä tarvittaessa puomilla tai vastaavalla järjestyllä.

3. Alin ottotaso on +150,80 m (N2000). Pohjaveden ylimmän havaitun tason ja alimman ottotason väliin tulee jäädä vähintään 1 m paksuinen häiriintymätön suojamaakerros. Pohjaveden asemaa muuttavaa kaivua tai ottotason (+150,80 m (N2000)) alapuolisia massanvaihtoja ei sallita.

Perustelut: Määräykset 1 - 3 ovat tarpeen tiedonkulun varmistamiseksi ja valvonnan mahdollistamiseksi. Alkutarkastus on tarpeen pitää, jotta varmistutaan, että luvan määräykset ovat selvillä ja määräysten mukaiset toimet on tehty ennen ottotoiminnan jatkamista. Ottamisalueen merkintävaatimuksen tarkoituksena on varmistaa, että ottotoiminta pysyy suunnitelluissa rajoissa. Lisäksi se helpottaa ottamistoiminnan valvontaa ja seurantaa. Jyrkät ottorintaukset on merkittävä kunnolla maastossa liikkuvien turvallisuuden vuoksi. (MaL 11 §, MaA 2 §)

4. Louhintaa ja murskausta saa tehdä enintään 2 kuukautta (8 viikkoa) vuodessa. Tuotteiden kuormausta ja kuljetusta saa tehdä ympäri vuoden (lukuun ottamatta pyhäpäiviä).

Toimintaa ei voida harjoittaa hakemuksessa esitettyjen toiminta-ajkojen mukaisesti, vaan päivittäiset toiminta-ajat ovat seuraavat:

- Poraaminen arkisin ma-pe klo 7-21,
- Räjäytykset arkisin ma-pe klo 8-18,
- Rikotus arkisin ma-pe klo 8-18,
- murskaaminen arkisin ma-pe klo 7-22 ja
- kuormaukset ja kuljetukset arkisin ma-pe klo 6-22 ja la klo 7-18

Toimintaa ei saa tehdä arkipyhinä.

Perustelut: Toiminta-ajat ovat valtioneuvoston asetuksen 800/2010 8 §:n mukaiset päivittäiset toiminta-ajat, koska toiminta sijoittuu alle 500 metrin etäisyydelle lähimmistä häiriintyvistä kohteista. Luvassa voidaan sallia kuormausta ja kuljetusta myös lauantaisin erityisestä syystä, hakija on esittänyt perusteluna yksityiset rakentajat. Poikkeus on mahdollinen vain lauantaipäivien osalta. (YSL 17, 52 §, NaapL 17 §, Vna 800/2010 8 §, MaL 11 §, YM perustelumuistio 3.9.2010)

5. Kivenmurskaamotoiminnan jokaisen toimintajakson käynnistymisestä ja kestosta on ilmoitettava etukäteen (vähintään viikkoa ennen) kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle. Samalla on myös ilmoitettava louhinta- ja murskaustyöstä vastuussa olevan tahon yhteystiedot.

Perustelut. Haitalliset ympäristö-, terveys- ja viihtyisyysvaikutukset on estettävä ennalta tai, jos se ei ole mahdollista, niin haitat on minimoitava ja torjuntatoimet on aloitettava mahdollisimman joutuisasti. Ilmoittaminen viranomaisille on tarpeen tiedonkulun varmistamiseksi sekä valvonnan ja viranomaisen ohjeiden antamisen mahdollistamiseksi. (YSL 6-7, 16-17, 52, 66, 133 ja 134 §, VNa 800/2010 12 §)

Melu, tärinä, hiukkaset ja pöly

6. Toiminnan tulee tapahtua siten, että se aiheuttaa mahdollisimman vähän melua ympäristöön. Murskauslaitteisto on sijoitettava teknisten mahdollisuuksien mukaan toiminta-alueen alimmalle kohdalle. Varastoitava louhe ja murskeen varastokasat tulee sijoittaa siten, että ne toimivat meluesteinä lähiasutuksen suuntaan.

Koneiden ja laitteiden kunnossapidosta on huolehdittava. Toiminta-alueella siirtokuljetusmatkat on suunniteltava mahdollisimman lyhyiksi.

7. Toiminnasta aiheutuva melutaso ei saa asumiseen käytettävillä alueilla ulkona ylittää päiväajan (klo 7-22) keskiäänitasoa LAeq 55 dB eikä yöohjearvoa (klo 22-7) 50 dB. Loma-asumiseen käytettävillä alueilla toiminnasta aiheutuva päiväajan (klo 7-22) keskiäänitaso (LAeq) ei saa ylittää 45 dB eikä yöohjearvoa 40 dB. Mikäli toiminnasta epäillään aiheutuvan meluhaittaa, tulee toiminnanharjoittajan selvittää melutaso mittauksin häiriintyvissä kohteissa. Mittausten tekijällä tulee olla riittävä kokemus ja asiantuntemus melumittauksista. Mittaustulokset tulee toimittaa luvan valvojalle. Jos melu sisältää iskumaista tai kapeakaistaista melua, mittaustulokseen on lisättävä 5 dB ennen sen vertaamista asetettuun raja-arvoon.

Perustelut: Määräyksessä on annettu raja-arvot melutasolle, joka toiminnasta saa aiheutua ilman, että se aiheuttaisi terveyshaittaa lähimmissä häiriintyvissä kohteissa. Melutasorajat perustuvat asetukseen 800/2010, jossa melutason ohjearvot on säädetty raja-arvoiksi. Melumittaukset ovat tarpeen, jotta saadaan selville toiminnan melutaso, jos sen epäillään ylittyvän. Mittaustulosten perusteella voidaan arvioida tarvetta lisätä meluntorjuntatoimia tai muuttaa toimintaa muutoin. Mittaustulosten luotettavuuden kannalta on tarpeen, että mittauksista vastaa ulkopuolinen taho, jolla on riittävät edellytykset mittausten tekemiseen. (YSL 6-7, 8, 49, 52 ja 62 §, VNp 993/1992, VNa 800/2010 7 ja 13 §, MaL 11 §, MaA 2 §)

8. Räjähdyksen aiheuttama tärinä ei saa aiheuttaa ympäristön rakennusten ja rakennelmien vaurioitumista. Luvan haltijan tulee ennen toiminnan aloittamista tarvittaessa selvittää räjäytyksistä aiheutuvan tärinän johtavuus sekä selvittää lähikiinteistöjen katselmustarve toiminnan eri aikoina ja varmistaa sopivien räjähdysaineiden ja niiden määrien käyttö. Mikäli toiminnasta epäillään aiheutuvan tärinästä syntyviä haittoja, tulee toiminnanharjoittajan selvittää tärinän voimakkuus mittauksin häiriintyvässä kohteessa. Mittausten tekijällä tulee olla riittävä kokemus ja asiantuntemus tärinämittauksista. Mittaustulokset tulee toimittaa luvan valvojalle.

Perustelu: Määräys on tarpeen tärinästä aiheutuvien haittojen ennalta ehkäisemiseksi ja haittojen vähentämiseksi. Määräys on annettu omaisuudelle mahdollisesti syntyvien vahinkojen selvittämiseksi. Ympäristön pilaantumisesta ei ympäristönsuojelulain mukaan saa aiheutua vahinkoa tai haittaa omaisuudelle. Tärinämittaukset ovat tarpeen, jotta saadaan selville laitoksesta aiheutuvan tärinän voimakkuus, jos sen epäillään aiheuttavan haittaa. Mittaustulosten perusteella voidaan arvioida tarvetta lisätä tärinän leviämisen torjuntatoimia tai muuttaa toimintaa muutoin. Mittaustulosten luotettavuuden kannalta on tarpeen, että mittauksista vastaa ulkopuolinen taho, jolla on riittävät edellytykset mittausten tekemiseen. Otto-alueen (louhintata) etäisyys lähimpään asuinrakennukseen on noin 503 metriä. (YSL 52, 62 §, NaapL 17, 18 §)

9. Toiminnasta aiheutuvien hengitettävien hiukkasten (PM10) pitoisuus ulkoilmassa alueilla, joilla asuu tai oleskelee ihmisiä, ei saa ylittää vuorokausikeskiarvona 50 µg/m<sup>3</sup>. Mikäli toiminnasta epäillään aiheutuvan ilmalaadun heikentymistä lähimmissä häiriintyvissä kohteissa, tulee toiminnanharjoittajan luvanvalvojan määräyksestä selvittää hiukkaspitoisuusmittauksin toiminnasta aiheutuvan pölyn leviäminen toimintajaksojen aikana. Hiukkaspitoisuuksien mittaus-suunnitelma tulee toimittaa etukäteen luvanvalvojalle hyväksyttäväksi. Mittausten tekijällä tulee olla riittävä kokemus ja asiantuntemus mittauksista. Mittaustulokset tulee toimittaa luvanvalvojalle.

10. Pölylähteet on teknisten mahdollisuuksien mukaan sijoitettava toiminta-alueen alimmalle kohdalle. Kallion porauksessa on käytettävä pölynsidontalaitteistolla varustettua poravaunua tai muuta pölyn leviämisen estämisen kannalta parasta käyttökelpoista tekniikkaa. Kuormattavan ja murskauslaitteiston kuljettimelta varastokasaan putoavan kiviaineksen pölyämistä on estettävä säätämällä putoamiskorkeus mahdollisimman pieneksi, kiinnittämällä murskauslaitteiston kuljettimien päähän pölyämistä estävät suojat tai käyttämällä muuta pölyn leviämisen estämisen kannalta parasta käyttökelpoista tekniikkaa.

Perustelut: Määräyksillä 9 - 10 varmistetaan, että toiminnan aiheuttamasta pölystä ei aiheudu lähikiinteistöillä terveyshaittaa tai kohtuutonta viihtyvyyshaittaa. Mittaustulosten perusteella voidaan arvioida tarvetta lisätä pölyntorjuntatoimia tai muuttaa toimintaa muutoin. Pölyntorjunnan on oltava tehokasta myös ajanjaksoina, jolloin veden käyttäminen pölyntorjunnassa ei ole mahdollista. (YSL 8, 17, 49, 52 ja 62 §, NaapL 18 §, VNa 800/2010 4, 5 ja 13 §, MaL 11 §, MaA 2 §)

Maaperän sekä pohja- ja pintavesien suojaaminen

11. Alueelle ei saa tuoda muualta maa-aineksia ilman valvontaviranomaisen suostumusta.

12. Toiminnasta ei saa aiheutua pohjaveden ja maaperän pilaantumisen vaaraa. Haitta-aineiden pääsy maaperään ja pohjaveteen on estettävä parasta käyttökelpoista tekniikkaa käyttäen.

13. Tukitoiminta-alueiden maarakenteet on tiivistettävä siten, että polttoaineiden ja muiden ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavien aineiden pääsy maaperään ja pohjaveteen on estetty. Poltto- ja voiteluaineiden sekä kemikaalien varastointi- ja käsittelyalueiden on oltava nesteitä läpäisemättömiä ja reunoiltaan korotettuja.

14. Työkoneiden ja aggregaatin polttoainesäiliöt ja -putket on sijoitettava suoja-alueille. Suojarakenteeksi käy 50 cm paksu savesta tai siltistä rakennettu tiivis maakerros tai 0,5 mm vahvuinen polttoainetta kestävä muovi, jonka päälle tulee 20 cm:n maakerros tai muu vastaava tiivis rakenne sekä varustaa reunakorokkeella tai vastavalla. Suoja-alueiden alapuolinen perusmaa on tasattava ja siitä on poistettava sellaiset kivet, jotka voisivat rikkoa muovin.

Suoja-alueet tulee rakentaa riittävän laajaksi, jotta vahinkotilanteessa öljyt ja kemikaalit on mahdollista kerätä talteen. Polttoainesäiliöiden suoja-alueen (reunakorokkeen tai -vallin sisäpuolisen alueen) on ulotuttava vähintään metrin etäisyydelle alueilta, joilla käsitellään (mukaan lukien muun muassa säiliöiden täyttöletkut) tai joilla varastoidaan polttoaineita. Suojarakenteet on pidettävä kunnossa ja niiden kunto on tarkistettava päivittäin.

15. Murskausaseman öljyä sisältävät alueet tulee suojata vähintään 50 cm paksulla tiiviillä maa-aineskerroksella (savi tai siltti) tai vastavalla. Suoja-alueet on varustettava reunakorokkeella tai -vallilla. Suoja-alueen tulee olla niin laaja, että vuodot maaperään eivät ole mahdollisia.

16. Polttoainesäiliöiden on oltava kaksoisvaippasäiliöitä tai kiinteästi valuma-altaallisia säiliöitä. Kaikissa käytettävissä polttoainesäiliöiden jakelulaitteistoissa tulee olla ylitäytönesto ja laponesto. Säiliöiden täyttöputket ja jakelulaitteet on oltava lukittuna, kun alueella ei työskennellä. Säiliöiden täytöt on tehtävä valvotusti.

17. Koneiden huoltotoimenpiteet tulee pääsääntöisesti tehdä muual-  
la kuin toiminta-alueella. Mikäli alueella on tarpeen tehdä koneiden  
huoltoja, tulee käyttää imeytysmattoja tai vastaavia alustoja, jotka  
estävät polttonesteiden pääsyn maaperään. Alueella ei saa tarpeet-  
tomasti säilyttää koneita tai laitteita.

18. Voiteluaineet ja muut ympäristölle vaaralliset aineet on varastoi-  
tava tiiviissä astioissa katetussa tilassa, jonka lattia on tiivis ja voite-  
luaineita kestävä ja joka on varustettu korotetuilla reunoilla siten, et-  
tä vuodot eivät pääse maaperään ja ne voidaan kerätä talteen.  
Asiattomien pääsy varastoon on estettävä lukitsemalla varasto sil-  
loin, kun alueella ei ole toimintaa. Voiteluaineiden tilapäinenkin va-  
rastointi suojaamattomalla paikalla on kielletty.

Perustelut: Määräykset 11 – 18 ovat tarpeen maaperän sekä pohja-  
ja pintaveden pilaantumisen estämiseksi. Koneiden ja ajoneuvojen  
huoltojen yhteydessä, polttonesteitä varastoitaessa, polttoainesäiliöi-  
tä täytettäessä tai ajoneuvoja ja työkoneita tankatessa maahan voi  
päästä valumaan aineita, jotka pilaavat maaperää ja aiheuttavat  
pohjaveden pilaamisvaaran. Myös voiteluaineita ja muita kemikaale-  
ja voi päästä maaperään ja pohjaveteen, jos niitä ei varastoida tiivis-  
pohjaisessa varastossa (YSL 7, 8, 16, 17, 19 ja 52 §, VNa 800/2010  
9 §)

19. Ottotoiminta on toteutettava niin, että sade- ja valumavedet eivät  
pääse merkittävässä määrin lammikoitumaan alueelle. Toiminta-alu-  
eelta tulevat sade- ja hulevedet tulee johtaa maastoon tarvittaessa  
laskeutusaltaan kautta.

Perustelu: Määräyksellä varmistetaan, että louhosalueen sade- ja  
sulamisvesistä ei aiheudu ympäristön pilaantumista. Toiminta-alu-  
eelta tulevista sade- ja sulamisvesistä voi aiheutua haittaa lasku-  
ojien ja lähivesistön vedenlaadulle. Laskeutusaltaan tarve ratkais-  
taan toiminnan valvonnan yhteydessä. (YSL 7, 8, 16, 17 ja 52 §,  
VNa 800/2010 10 §)

#### Jätehuolto

20. Toimintaa on harjoitettava siten, että jätettä syntyy mahdollisim-  
man vähän. Jätehuolto on järjestettävä siten, ettei siitä aiheudu ym-  
päristön roskaantumista, maaperän pilaantumista eikä haittaa ter-  
veydelle eikä ympäristölle. Hyödyntämiskelpoiset jätteet on kerättä-  
vä erilleen muista jätteistä ja toimitettava luvan omaavaan vastaan-  
ottopaikkaan. Jätteitä ei saa polttaa eikä haudata.

21. Vaaralliset jätteet on säilytettävä suljetussa ja katetussa tilassa  
erillään muista jätteistä ja toisistaan, niiden säilytykseen soveltuissa  
varoaltain varustetuissa astioissa tai tiiviillä reunakorokkein varuste-

lulla alustalla niin, että vuototilanteissa vaaralliset jätteet saadaan kerättyä talteen. Jäteastioissa tulee olla merkintä jätteiden laadusta ja vaarallisuudesta.

22. Kertyneet jätteet on toimitettava alueelta pois jokaisen toimintajakson päätyttyä käsiteltäväksi luvan omaavaan laitokseen. Jätteistä on pidettävä kirjaa, josta ilmenee niiden määrä, laatu sekä toimitusaika ja -paikka. Vaarallisia jätteitä luovutettaessa on jätteiden siirrosta laadittava siirtoasiakirja, josta ilmenee valtioneuvoston jätteistä antaman asetuksen (179/2012) mukaiset tiedot.

23. Toiminta-alueella syntyvät käymäläjätteet on käsiteltävä asianmukaisesti.

Perustelut: Määräyksillä 20 - 23 vähennetään pohjaveden ja maaperän pilaantumiseriskiä sekä ehkäistään roskaantumista (YSL 7, 8, 16, 17, 52, 58 ja 66 §, JäteL 8, 12-13, 15-17, 72-73, 118-121 §, Jäteasetus (Vna 179/2012) 7-9, 11, 17, 20 §, VNa 800/2010 11 §, MaL 11 §, MaA 2 §)

24. Luvan saajan on noudatettava toimintaan liittyvää kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelmaa (päiväty 18.3.2020). Jätehuoltosuunnitelmaa on arvioitava ja tarvittaessa tarkistettava viiden vuoden kuluttua tämän päätöksen lainvoimaiseksi tulosta. Arvioinnista on ilmoitettava valvovalle viranomaiselle.

Perustelut: Kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelma on tarpeen kaivannaisjätteen käsittelemiseksi asianmukaisesti. (YSL 114 §, MaL 5 a §)

Häiriö- ja poikkeustilanteet sekä toiminnan tarkkailu ja raportointi

25. Toiminnanharjoittajan on seurattava toimialansa tekniikan kehittymistä ja ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi varauduttava ottamaan käyttöön toiminnan kannalta parhaan tekniikan mukaisia mahdollisimman kehittyneitä ja tehokkaita laitteita sekä työmenetelmiä.

26. Luvan haltijalla tulee olla toimintasuunnitelma vahinkotapausten varalle. Vahinkotapauksista, kuten poltto- tai voiteluainevuodoista, on välittömästi ilmoitettava valvovalle viranomaiselle, pelastusviranomaiselle ja Pohjois-Savon ELY-keskukselle. Ympäristöön päässeet polttoaineet ja muut ympäristölle haitalliset aineet on kerättävä välittömästi talteen. Öljyvuotojen varalta on oltava käytössä imeytysainetta ja suojattu säilytyspaikka öljyntyneelle maa-ainekselle. Alueella tulee olla varattuna koko ajan öljyn torjuntaan tarkoitettua imeytysainetta. Onnettomuus- ja häiriötilanteita varten toiminta-alueella on oltava riittävä alkusammutus- ja vuotojen torjuntakalusto.

Laitteiden läheisyydessä on oltava hätäkytkimet sekä ohjeet menettelystä vuotoja tulipalotapauksissa. Ulkopuolisten pääsy toiminta-alueelle tulee tarvittaessa estää.

Perustelut: Ympäristönsuojelulain 5 §:n mukaan toiminnanharjoittajan on oltava selvillä toiminnan ympäristövaikutuksista ja -riskeistä. (YSL 6, 7, 8, 14, 15, 16, 17, 52, 53, 62, 64, 65 ja 66§)

27. Luvan saajan tulee laatia tarkkailusuunnitelma, jossa on esitetty toiminta-alueen läheisyydessä (470 metriä) sijaitsevan talousvesikäytössä olevan lähdekaivon pinnankorkeuden ja laadun tarkkailu. Suunnitelma tulee toimittaa ennen toiminnan aloittamista lupapäätöstä valvovalle viranomaiselle hyväksyttäväksi.

Pinnankorkeutta on seurattava talousvesi käytössä olevasta lähdekaivosta (kiinteistöllä Ollila 140-404-27-2) kerran vuodessa, mikäli alueella on louhintaa. Kaivoveden laatusäilytys tulee ottaa samasta lähdekaivosta ennen toiminnan aloittamista, säännöllisesti toiminnan aikana (3 vuoden välein) sekä toiminnan loputtua. Toiminnan vaikutuksia seurataan lähdekaivovedestä seuraavin parametrein; Väri, sameus, happi, pH, sähkönjohtavuus, hiilidioksidi, kovuus, CODMn tai TOC, nitraattityppi, kokonaistyyppi, kloridi, sulfaatti, rauta, mangaani, öljyhiilivedyt (öljyhiilivetyjakeet C10-40 ja bensiinijakeet C5-10). Luvansaajan hakemuksesta, vedenlaadun tutkimusten tulosten perusteella, vedenlaadun tarkkailutiheyttä ja vedestä tehtäviä määrittäyksiä voidaan muuttaa lupapäätöstä valvovan viranomaisen hyväksymällä tavalla. Tarkkailusta on pidettävä kirjaa. Tarkkailun tuloksista on raportoitava valvovalle viranomaiselle ja Pohjois-Savon ELY-keskukselle.

Perustelut: Määräyksellä varmistetaan, että toiminta ei ole vaikuttanut haitallisesti lähdekaivon veden pinnankorkeuteen tai laatuun. Ympäristönsuojelulain 5 §:n mukaan toiminnanharjoittajan on oltava selvillä toiminnan ympäristövaikutuksista ja -riskeistä. (YSL 6, 7, 8, 14, 15, 16, 17, 52, 53, 62, 64, 65 ja 66§)

28. Luvan saajan on vuosittain maaliskuun loppuun mennessä toimitettava valvovalle viranomaiselle laitoksen edellistä vuotta koskeva raportti, josta käyvät ilmi seuraavat tiedot:

- Räjäytysten määrät ja päivämäärät
- Murskauslaitoksen toimintapäivät ja kokonaiskäyttötunnit
- Tiedot tuotteiden määristä
- Käytettyjen polttoaineiden sekä pääraaka-aineiden määrät
- Toimenpiteet melu- ja pölyhaittojen ehkäisemiseksi
- Jätteiden määrä, varastointitapa ja toimituspaikat
- Tiedot mahdollisista häiriötilanteista ja niiden aikana syntyneistä päästöistä.

Yhteenvedon perusteena oleva kirjanpito on säilytettävä vähintään kolme vuotta.

Perustelut: Määräyksillä 25 – 28 ehkäistään haitallisia ympäristövai-  
kutuksia. Toiminnanharjoittajan on oltava riittävästi selvillä aiheutta-  
miensa haitallisten vaikutusten vähentämismahdollisuuksista ja sen  
mukaan käytettävä parasta käytettävissä olevaa tekniikkaa (YSL  
6-7, 16, 17, 52, 53, 66, 133 ja 134 §, VNa 800/2010 12 §, MaL 11§,  
MaA 2 §)

Raportointi- ja kirjanpitomääräykset ovat tarpeen valvontaa varten.  
(YSL 8 ja 62 §, JäteL 12, 118-119 §, JäteA 20 §)

29. Luvan haltijan on ilmoitettava vuosittain tammikuun loppuun  
mennessä edellisenä vuonna otetut maa-ainesmäärät ja laatu lupa-  
viranomaiselle Notto-tietokantaan.

Perustelut: Luvan haltijan on maa-ainelain 23 a §:n mukaisesti il-  
moitettava lupaviranomaiselle edellisenä vuonna otettujen maa-ai-  
nesten määrä ja laatu. (MaL 11, 23 §, MaA 9 §)

30. Ainesten ottamisen valvonnasta veloitetaan vuosittain tarkastus-  
maksu, jonka suuruus perustuu kunakin vuonna voimassa olevaan  
maa-ainestaksaan. Vuotuisen ottomäärään perustuvassa valvonta-  
maksussa vuotuisena ottomääränä käytetään 10 000 m<sup>3</sup>-k.

Perustelut: Ylä-Savon SOTE kuntayhtymän asiakasmaksujen 2020  
mukainen valvontamaksu määräytyy seuraavasti: Arvioidun vuotui-  
sen ottomäärän mukaan 0,035 €/m<sup>3</sup>, kuitenkin vähintään 180 €.

#### Toiminnan lopettaminen

31. Toiminnan pysyvästä tai pitkäaikaisesta lopettamisesta tai toi-  
minnan oleellisesta muuttumisesta on hyvissä ajoin ilmoitettava kun-  
nan ympäristönsuojeluviranomaiselle. Mikäli maa-ainesten ottotoi-  
minnan yhteydessä ilmenee jotain sellaista, mikä estää maa-aines-  
ten oton hyväksytyjen suunnitelmien mukaisesti, luvan haltijan on  
viipymättä ilmoitettava asiasta valvovalle viranomaiselle. Tätä lupaa  
ei voida siirtää kolmannelle osapuolelle ilman lupaviranomaisen hy-  
väksyntää.

32. Ottotoiminnan jälkeen alue on siistittävä niin, että sinne ei jää jä-  
tettä, romua tai muuta sinne kuulumatonta ainetta tai tavaraa. Mah-  
dolliset varastokasat on sijoitettava alueelle siten, että ne eivät estä  
alueen jälkihoitoa. Mikäli alueelle ei esitetä hyväksytysti muuta käyt-  
tötarkoitusta, on alue palautettava metsämaaksi siementämällä ja is-  
tuttamalla puusto. Ottorintaukset tulee porrastaa turvallisuuden  
vuoksi tai yli 10 metrin seinämät tulee aidata pysyvällä esim. teräs-  
verkkoaidalla. Jos toiminta alueella ei jatku enää tämän lupakauden



jälkeen, tulee luvan haltijan esittää 30.6.2030 mennessä maa-ainesviranomaiselle hyväksyttäväksi lopullinen, yksityiskohtainen alueen jälkihoitosuunnitelma.

33. Päättös on voimassa 10 vuotta, 31.12.2030 saakka. Alue tulee olla kokonaisuudessaan maisemoitu viimeistään luvan päättymispäivämäärään mennessä. Maisemointitöiden suorittamisesta tulee tehdä ilmoitus ympäristölautakunnalle lopputarkastuksen pitämiseksi.

Perustelut: Määräykset 31 - 33 ovat tarpeen tiedonkulun varmistamiseksi ja valvonnan mahdollistamiseksi. Alueen siistimisellä ehkäistään roskaantumista. Luvassa hyväksytään pääpiirteet alueen maisemoimiseksi oton jälkeen. Yksityiskohtainen suunnitelma on esitettävä viranomaiselle ennen lopullista maisemointia, jotta mm. alueen turvallisuus louhintatoiminnan jälkeen voidaan varmistaa. Siinä hyväksytään myös mm. alueen metsittämiseen liittyvät suunnitelmat. Samalla varmistetaan myös, että toiminnan vaikutukset maisemaan jäävät mahdollisimman vähäisiksi. Maisemoinnista ilmoittaminen on tarpeen töiden suorittamisen valvomiseksi. (YSL 52, 94 ja 170 §, JäteL 72 §, MaL 10 - 11§, 13 – 14 §, MaA 7 - 8 §)

## 17. VASTAUS YKSILÖITYIHIN VAATIMUKSIIN JA LAUSUNTOIHIN

Lausunnoissa esitetyt seikat on huomioitu soveltuvin osin lupamääräyksissä. Vastauksessa otetaan kantaa lausunnoissa olleisiin hakemukseen liittyviin asioihin.

Hakemuksesta ei jätetty muistutuksia tai mielipiteitä.

### 17.1 Vastauksen lausuntoihin

Kuopion kulttuurihistoriallisen museon lausunto:  
Ei vastattavaa.

Ylä-Savon SOTE kuntayhtymän ympäristöterveysvalvonnan lausunto:

Lupamääräykset 6-7 on annettu meluhaittojen estämiseksi.

Lupamääräykset 9-10 on annettu pölyhaittojen estämiseksi

Lupamääräys 27 on annettu toiminta-alueen läheisyydessä olevan lähteen vedenpinnan korkeuden ja laadun tarkkailusta.

Iisalmen kaupungin kaavoituspäällikön lausunto:  
Ei vastattavaa.

Pohjois-Savon ELY-keskuksen Liikenne- ja infrastruktuurivastuualueen lausunto:  
Ei vastattavaa.

## 18. LUVAN VOIMASSAOLO

Lupa on voimassa 10 vuotta, eli 31.12.2030 saakka.

Perustelut: Maa-aineslupa ja ympäristölupa on haettu 10 vuodeksi. MAL 4a §:n ja YSL 47a §:n mukaisesti samaa hanketta koskevat maa-aines- ja ympäristölupa on käsiteltävä yhdessä ja päätettävä samalla päätöksellä. MAL 4a §:n ja YSL 47a §:n mukaisen luvan voimassaoloon sovelletaan MAL 10 §:n mukaista voimassaoloa. Lupa voidaan myöntää 10 vuodeksi.

## 19. PÄÄTÖKSEN PERUSTELUT

### 19.1 Maa-aineslain mukaiset perustelut

Luvan myöntämisen edellytykset

Maa-aineslain (555/1981) 6 §:n mukaan lupa ainesten ottamiseen on myönnettävä, jos ottaminen ei ole ristiriidassa 3 §:ssä säädettyjen rajoitusten kanssa ja jos asianmukainen ottamissuunnitelma on esitetty. Asiaa harkittaessa on otettava huomioon myös lupamääräysten vaikutus.

Maa-aineslain 3 §:ssä säädetään ainesten ottamisen rajoituksista.

Maa-ainesten ottamisesta ei saa aiheutua 1) kauniin maiseman kuvan turmeltumista, 2) luonnon merkittävien kauneusarvojen tai erikoisten luonnonesiintymien tuhoutumista, 3) huomattavia tai laajalle ulottuvia muutoksia luonnonolosuhteissa tai 4) tärkeän tai muun vedenhankintaan soveltuvan pohjavesialueen veden laadun tai antoisuuden vaarantumista, jollei siihen ole saatu vesilain mukaista lupaa. Asemakaavan tai oikeusvaikutteisen yleiskaavan alueella on lisäksi katsottava, ettei ottaminen vaikeuta alueen käyttämistä kaavassa varattuun tarkoitukseen eikä turmele kaupunki- tai maisemakuvaa. Maa-aineksia ei saa ilman erityistä syytä ottaa meren tai vesistön rantavyöhykkeeltä, ellei aluetta ole asemakaavassa tai oikeusvaikutteisessa yleiskaavassa osoitettu tätä tarkoitusta varten.

Yleiset perustelut lupapäätökselle

Maa-ainesten ottamiseen Kiviniemi-kiinteistöllä on esitetty asianmukainen ottamissuunnitelma (saapunut 26.3.2020) jossa on tarvittavassa laajuudessa esitetty alueella vallitsevat luonnonolosuhteet, otettavan kiviaineksen määrä ja laatu sekä ottamistoiminnan vaikutukset ympäristöön ja luonnonolosuhteisiin.

Ottamistoiminta Kiviniemi -kiinteistöllä ei ole ristiriidassa maa-aineslain 3 §:ssä säädettyjen rajoitusten kanssa. Kun toiminnassa noudatetaan ottamissuunnitelmassa esitettyä ja lupamääräyksissä vaadittuja suojaustoimia ei toiminta aiheuta vaaraa pohjavedelle, asutuk-

selle tai ympäristölle. Pohjois-Savon maakuntakaavassa 2030 ottamisalue sijoittuu maaseudun kehittämisaalueelle. Alueella ei ole kuntatason kaavoja (asemakaava, yleiskaava). Alueella ei ole tiedossa uhanalaisia eläin- tai kasvilajeja tai erityisiä luonnonarvoja eikä sen välittömään läheisyyteen sijoitu luonnon- suojelualueita tai Natura 2000-verkostoon kuuluvia alueita. Suunnitellussa laajuudessa (otto-alue 3,0 ha, ottamismäärä 10 vuoden aikana 100 000 k-m<sup>3</sup>) ottamisen vahingollinen vaikutus luontoon ja maisemakuvaan jää vähäiseksi, kun ottaminen toteutetaan ottamissuunnitelman ja lupamääräysten mukaisesti. Maa-ainekset otetaan alueelta mahdollisimman tehokkaasti.

Alue ei sijoitu luokitellulle pohjavesialueelle.

Alle 500 m etäisyydellä toiminta-alueesta sijaitsee kaksi vakituisesti asuttua kiinteistöä (Kivelä 140-404-27-16 noin 450 metrin etäisyydellä ja Kukkaharju 140-404-27-8 noin 460 metrin etäisyydellä ottoalueen rajalta). Seuraavaksi lähimpiin vakituisiin ja vapaa-ajan asuntoihin on yli 500 metriä. Lähin vapaa-ajan asunto sijaitsee yli 800 metrin etäisyydellä. Suunniteltu ottoalue sijaitsee maa- ja metsätalousvaltaisella alueella. Ottoalueen ja asutuksen väliin jää metsää, mikä estää alueen näkymisen asutukseen.

Asianmukainen ottamissuunnitelma on esitetty eikä maa-ainesten ottaminen ole ristiriidassa maa-aineslain 6 §:ssä säädettyjen luvan myöntämisen edellytysten kanssa. Lupa voidaan näin ollen myöntää.

## 19.2 Ympäristönsuojelulain mukaiset perustelut

### Lupaharkinnan perustelut

Ympäristönsuojelulain 48 §:n 2 momentin mukaan ympäristölupa myönnetään, jos toiminta täyttää ympäristönsuojelulain ja jätelain sekä niiden nojalla annettujen asetusten vaatimukset. Ympäristönsuojelulain 49 §:n mukaan ympäristöluvan myöntäminen edellyttää, ettei toiminnasta, asetettavat lupamääräykset ja toiminnan sijoituspaikka huomioon ottaen aiheudu yksinään tai yhdessä muiden toimintojen kanssa 1) terveyshaittaa, 2) merkittävää muuta ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa, 3) ympäristönsuojelulain 16 - 18 §:ssä kiellettyä seurausta (maaperän ja pohjaveden pilaamiskielto) 4) erityisten luonnonolosuhteiden huonontumista taikka vedenhankinnan tai yleiseltä kannalta tärkeän muun käyttömahdollisuuden vaarantumista toiminnan vaikutusalueella tai 5) eräistä naapuruussuhteista annetun lain 17 §:n 1 momentissa tarkoitettua kohtuutonta räsitusta.

Ympäristönsuojelulain 12 §:n mukaan luvanvaraista toimintaa ei saa sijoittaa asemakaavan vastaisesti. Lisäksi alueella, jolla on voimassa maakuntakaava tai oikeusvaikutteinen yleiskaava, on katsottava, ettei toiminnan sijoittaminen vaikeuta alueen käyttämistä kaavassa

varattuun tarkoitukseen. Sijoittamisessa on lisäksi noudatettava, mitä ympäristönsuojelulain 11 §:ssä säädetään. Ympäristönsuojelulain 11 §:n mukaan ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttava toiminta on mahdollisuuksien mukaan sijoitettava siten, ettei toiminnasta aiheudu pilaantumista tai sen vaaraa ja, että pilaantumista voidaan ehkäistä.

Eräistä naapuruussuhteista annetun lain 17 §:n 1 momentin mukaan muun muassa kiinteistöä tai rakennusta ei saa käyttää siten, että naapurille, lähistöllä asuvalle tai kiinteistöä, rakennusta tai huoneistoa hallitsevalle aiheutuu kohtuutonta räsitystä ympäristölle haitallisista aineista, kuten esimerkiksi pölystä, hajusta tai melusta. Saman lainkohdan toisen momentin mukaan on räsituksen kohtuuttomuutta arvioitaessa otettava huomioon paikalliset olosuhteet, räsituksen muu tavanomaisuus, räsituksen voimakkuus ja kesto, räsituksen syntymisen ajankohta sekä muut vastaavat seikat.

Ympäristönsuojelulain 52 §:n mukaan luvassa on annettava tarpeelliset määräykset pilaantumisen ehkäisemiseksi: 1) päästöistä, päästöraja-arvoista, päästöjen ehkäisemisestä ja rajoittamisesta, päästöpaikan sijainnista; 2) maaperän ja pohjavesien pilaantumisen ehkäisemisestä; 3) jätteistä sekä niiden määrän ja haitallisuuden vähentämisestä; 4) toimista häiriö- ja muissa poikkeuksellisissa tilanteissa; 5) toiminnan lopettamisen jälkeisestä alueen kunnostamisesta ja päästöjen ehkäisemisestä sekä muista toiminnan lopettamisen jälkeisistä toimituksista; 6) muista toimituksista, joilla ehkäistään tai vähennetään ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa. Päästöraja-arvoa sekä päästöjen ehkäisemistä ja rajoittamista koskevien lupamääräysten tulee perustua parhaaseen käyttökelpoiseen tekniikkaan.

#### Ympäristöluvan myöntämisen edellytykset

Ylä-Savon SOTE kuntayhtymän ympäristölautakunta voi myöntää ympäristöluvan, koska hakemuksen mukainen kalliokiviaineksen louhinta- ja murskaustoiminta voidaan järjestää ympäristönsuojelulain ja jätelain sekä niiden nojalla annettujen asetusten vaatimusten mukaisesti, kun toimintaa harjoitetaan tässä päätöksessä esitetyllä tavalla ja noudatetaan annettuja määräyksiä.

Alueen kaavoitus ei aseta estettä luvan myöntämiselle. Ottoalueen ympäristö on maa- ja metsätalousmaata. Suunnitellun ottoalueen läheisyydessä ei sijaitse luonnonsuojelualueita. Alueella ei ole tiedossa uhanalaisten, harvinaisten tai erityistä suojelua vaativien eliölajien esiintymiä tai vastaavia luontotyyppejä. Ottoalueella ei ole rakennus- tai kulttuurihistoriallisesti merkittäviä kohteita.

Toiminta ei sijoitu luokitellulle pohjavesialueelle. Hakemuksessa ja lupamääräyksissä esitettyjä pohjaveden pilaantumisen estämiseksi tehtävien toimien mukaisesti toimittaessa, ei toiminnasta aiheudu ympäristönsuojelulain 17 §:ssä kiellettyä seurausta. Koska ottoalu-

eelta on alle 500 m talousvesikäytössä olevaan lähdekaivoon, on lupapäätöksessä annettu määräykset sen pinnankorkeuden ja vedenlaadun tarkkailusta.

Alle 500 m etäisyydellä toiminta-alueesta sijaitsee kaksi vakituisesti asuttua kiinteistöä (Kivelä 140-404-27-16 noin 450 metrin etäisyydellä ja Kukkaharju 140-404-27-8 noin 460 metrin etäisyydellä ottoalueen rajalta). Seuraavaksi lähimpiin vakituisiin ja vapaa-ajan asuntoihin on yli 500 metriä. Ns. muraus-asetuksen (Vna 800/2010) vähimmäisetäisyysvaatimus (300 m) täyttyy ja louhinnan sijoittuminen alueelle on mahdollista.

Lupamääräyksissä on kiinnitetty erityisesti huomiota toiminnasta lähialueelle aiheutuvien kohtuuttomien melu-, pöly-, hiukkas- ja värinähaittojen sekä pinta- ja pohjaveden sekä maaperän pilaantumisen ehkäisemiseen. Meluhaittojen ehkäisemiseksi on annettu määräys enimmäismelutasosta sekä melun mittaamisesta mikäli epäillään melutason ylittyvän. Pöly- ja hiukkashaittojen ehkäisemiseksi on annettu määräys pölyntorjuntatoimista sekä pölynleviämisen mittaamisesta tarvittaessa. Värinästä aiheutuvien haittojen ehkäisemiseksi varmistamiseksi on annettu määräys värinämittauksista sekä lähikiinteistöjen katselmuksista. Pintavesien pilaantumisen ehkäisemiseksi on annettu määräys toiminta-alueelta tulevien sade- ja hulevesien käsittelystä tarvittaessa laskeutusaltaassa. Alueet, joilla käsitellään tai varastoidaan maaperän pilaantumista aiheuttavia aineita, on määrätty suojattavaksi öljyä pidättävillä rakenteilla.

Lupamääräyksiä annettaessa on otettu huomioon toiminnan aiheuttama pilaantumisen todennäköisyys ja onnettomuusriski. Toimittaisessa hakemuksessa esitetyn ja tämän luvan määräysten mukaisesti toiminnan voidaan katsoa olevan parhaan käyttökelpoisen tekniikan mukaista toiminnan sijaintipaikan olosuhteissa. Annettujen lupamääräysten mukaan toimintaa tai siihen liittyviä suojaustoimenpiteitä on myös mahdollista tarkistaa tai muuttaa, jos mittaustulosten perusteella havaitaan siihen tarvetta.

Kun otetaan huomioon toiminnasta aiheutuvien päästöjen ehkäiseminen ja rajoittaminen, toiminnasta ei ennalta arvioiden aiheudu luvan myöntämisen esteenä olevaa terveyshaittaa, merkittävää ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa, erityisten luonnonolosuhteiden vaarantumista, yleiseltä kannalta tärkeän virkistys- tai muun käyttömahdollisuuden vaarantumista ympäristössä tai kohtuutonta raskautta naapuritiloilla. Edellytykset luvan myöntämiselle ovat olemassa.

Lähin vesistö on noin kilometrin etäisyydellä luoteessa oleva Haapajärvi. Toiminta-alue sijoittuu Vuoksen vesienhoitoalueen (04) Poroveden alueen (04.52) Kiuruveden lähialueen valuma-alueelle (04.523). Päätöksen mukainen toiminta annetut lupamääräykset

huomioiden ei ennalta arvioiden vaaranna Vuoksen vesienhoito- aluetta koskevan vesienhoitosuunnitelman pinta- ja pohjavesiä koskevia tavoitteita (Laki vesienhoidon järjestämisestä 1299/2004).

## 20. LUPAA ANKARAMMAN ASETUKSEN NOUDATTAMINEN

Jos asetuksella annetaan tätä lupaa ankarampia säännöksiä tai luvasta poikkeavia säännöksiä luvan voimassaolosta tai tarkistamisesta, on asetusta noudatettava. (YSL 70 §)

## 21. PÄÄTÖKSEN TÄYTÄNTÖÖNPANO

Tämä päätös on lainvoimainen 16.10.2020, jos päätökseen ei haeta muutosta.

## 22. SOVELLETUT OIKEUSOHJEET

Ympäristönsuojelulaki (527/2014)

Ympäristönsuojeluasetus (713/2014)

Jätelaki (646/2011)

Jäteasetus (Vna 179/2012)

Laki eräistä naapuruussuhteista (NaapL 26/1920)

Valtioneuvoston asetus kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta (800/2010)

Valtioneuvoston päätös melutason ohjearvoista (993/1992)

Valtioneuvoston asetus ilmanlaadusta (79/2017)

Valtioneuvoston asetus räjäytys- ja louhintatyön turvallisuudesta (644/2011)

Ratkaisu on tehty vireilletuloajankohtana voimassa olleen lainsäädännön mukaisesti.

## 23. KÄSITTELYMAKSU

Maa-ainesten ottosuunnitelman tarkastamisesta sekä louhinnan ja murskauksen ympäristöluvan käsittelystä peritään 3 075 €:n maksu.

Perustelut: Hakemus on tullut vireille 26.3.2020.

Luvan saajalta peritään Ylä-Savon SOTE kuntayhtymän asiakasmaksujen 2020 mukaisesti ottamissuunnitelman tarkastusmaksu 250 € + 0,009 €/ hakemuksen mukainen otettava maa-ainesmäärä m<sup>3</sup> ja lisäksi louhinnan ja murskauksen ympäristölupahakemuksen käsittelystä 1925 €.

$(250 \text{ €} + 0,009 \text{ €/m}^3 * 100\,000 \text{ m}^3 + 1925 \text{ €} = 3\,075 \text{ €})$

Kuulutuskustannukset peritään todellisten kulujen perusteella.

## 24. VAKUUDET

Hakijan tulee toimittaa MaL 12 §:n mukainen 20 000 € suuruinen hyväksyttävä vakuus lupamääräysten noudattamiseksi Ylä-Savon SOTE kuntayhtymän ympäristölautakunnalle. Vakuuden on oltava voimassa 12 kk luvan päättymisen jälkeen, eli 31.12.2031 saakka.

Vakuudeksi hyväksytään vakavaraisen kotimaisen rahoituslaitoksen pankkitakaus, takaussitoumus tai talletustodistus hyväksytään, mikäli siitä annetaan samanaikaisesti tilinomistajan allekirjoittama panttaussitoumus ja rahoituslaitoksen allekirjoittama kuittaamattomuustodistus.

Vakuus on toimitettava ympäristölautakunnalle ennen ottotoiminnan aloittamista. Vakuuden arvoa voidaan tarkistaa kolmen vuoden välein niin, että se vastaa hintatason muutoksia.

Vakuuden määrä perustuu Ylä-Savon SOTE kuntayhtymän asiakasmaksuihin 2020. Laskuperuste on ottoalueen pinta-ala (3,0 ha \* 5 000 €/ha) ja kokonaisottomäärä (100 000 k-m<sup>3</sup> \* 0,05 €/k-m<sup>3</sup>) = 15 000 € + 5 000 € = 20 000 €.

## 25. LUPAPÄÄTÖKSESTÄ TIEDOTTAMINEN

Ylä-Savon SOTE kuntayhtymä tiedottaa päätöksen antamisesta julkaisemalla kuulutuksen ja päätöksen kuntayhtymän verkkosivuilla: [www.ylasavonsote.fi](http://www.ylasavonsote.fi)

Tieto kuulutuksesta julkaistaan myös lisälmen kaupungin verkkosivuilla.

### 25.1 Päätös

Ympäristönsuojelulain 85 §:n mukaan ympäristölupapäätös on toimitettava luvan saajalle ja niille, jotka ovat sitä erikseen pyytäneet sekä valvontaviranomaisille ja asiassa yleistä etua valvoville viranomaisille. Päätös toimitetaan seuraaville:

- lisälmen Autotilaus Oy
- Riitta Rytönen
- Pohjois-Savon ELY-keskus /ympäristövastuualue
- lisälmen kaupunginhallitus
- Ympäristönsuojelun tehtäväalue/lisälmen toimipiste

## 25.2 Tieto päätöksestä

Ympäristönsuojelulain 85 §:n mukaan ympäristölupapäätöksen antamisesta on lisäksi ilmoitettava niille, jotka ovat tehneet muistutuksen asiassa tai ovat ilmoitusta erikseen pyytäneet sekä niille joille ympäristönsuojelulain 44 §:n 1 momentin mukaan annettu lupahakemuksesta erikseen tieto.

Tieto päätöksestä toimitetaan seuraaville:

- niille, joille on annettu erikseen tieto lupahakemuksesta
- muistuttajat

## 26. PÄÄTÖKSEN ANTOPÄIVÄ, JULKAISUPÄIVÄ JA PÄÄTÖKSEN TIEDOKSISAANTIPÄIVÄ

Päätöksen antopäivä on 8.9.2020

Kuulutuksen julkaisupäivä on 8.9.2020

Päätöksen tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä (7.) päivänä päätöksen julkaisemisajankohdasta eli 15.9.2020.

## 27. MUUTOKSENHAKU

Tähän päätökseen haetaan muutosta valittamalla Vaasan hallinto-oikeuteen. Määräaika valituksen tekemiseen on kolmekymmentä (30) päivää tämän päätöksen tiedoksisaannista sitä määräaikaan lukumatta. Valitusaika päättyy 15.10.2020.

Valituskirjelmä liitteineen on toimitettava Vaasan hallinto-oikeudelle osoitteeseen PL 204, 65101 VAASA. Valitusosoitus on liitteinä.

Ympäristöjohtajan päätösehdotus:

Ympäristölautakunta myöntää 10 vuodeksi lisälmen Autotilaus Oy:lle maa-ainelain 4 a §:n mukaisen luvan maa-ainesten ottoon (kokonaisottomäärä 100 000 k-m<sup>3</sup> ja vuotuinen ottomäärä 10 000 k-m<sup>3</sup>) tilalta Kiviniemi (140-404-27-29) ottamissuunnitelman (saapunut 26.3.2020) mukaiselle ottamisalueelle sekä ympäristönsuojelulain 27 §:n mukaisen ympäristöluvan louhintaan ja murskaukseen valmistelijan ehdotuksen mukaisesti.

Päätös:

Päätösehdotus hyväksyttiin.



**Eläinsuojan toiminta tilalla 263-405-25-85, uhkan täytäntöönpanopäätös ja uuden uhkan asettaminen, Kiuruvesi****252/11.03.04/2016****Ymplk 27.08.2020 § 77**

Valmistelija: ympäristönsuojelutarkastaja Veera Kajanus,  
puh. 040 568 2619

**Taustaa**

Ylä-Savon SOTE kuntayhtymän ympäristölautakunta on määrännyt kokouksessaan 7.4.2016 (§ 22) [REDACTED] kaksi päävelvoitetta. Päävelvoitteessa 1 on määrätty järjestämään tilalle Vääräniemi valtioneuvoston asetuksen 1250/2014 mukainen tiivis ja riittävän iso lantala mahdollisimman pian ja viimeistään 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Velvoitteen laiminlyönnin varalle asetettiin tehosteeksi 5000 euron uhkasakko. Ylä-Savon SOTE kuntayhtymän ympäristölautakunta ei kokouksessaan 22.6.2016 (§ 46) tuominut asetettua 5000 euron uhkasakkoa maksettavaksi eikä asettanut uutta uhkasakkoa, mikäli rakenteilla oleva lietesäiliö valmistuu viimeistään 31.7.2016 ja se täyttää valtioneuvoston asetuksen 1250/2014 vaatimukset.

Ympäristölautakunta on kokouksessaan 8.9.2016 (§ 56) tuominut [REDACTED] ympäristölautakunnan kokouksessa 7.4.2016 (§ 22) asetetusta 5000 euron uhkasakosta maksettavaksi 3000 euroa. Lisäksi ympäristölautakunta on asettanut uuden 3000 euron uhkasakon, jos tilalle Vääräniemi (Rn:o 263-405-25-85) ei saada järjestettyä valtioneuvoston asetuksen 1250/2014 mukaista tiivistä ja riittävän isoa lantala mahdollisimman pian ja viimeistään 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Päätös on toimitettu tiedoksi [REDACTED] 14.9.2016. Näin ollen tilalla Vääräniemi on tullut olla päävelvoitteen 1 mukainen valtioneuvoston asetuksen 1250/2014 mukainen tiivis ja riittävän iso lantala 14.10.2016 mennessä. Uhkasakon täytäntöönpanon ja uuden uhkan asettamisen sisältävä ympäristölautakunnan päätös 8.9.2016 (§ 56) on lainvoimainen.

Ympäristölautakunta tuomitsi 25.1.2018 (§ 10) [REDACTED] ympäristölautakunnan kokouksessa 8.9.2016 (§ 56) asetetun uhkasakon 3000 euroa maksettavaksi ja asetti uuden 3000 euron uhkasakon. Päätöksen mukaan, jos tilalle Vääräniemi (Rn:o 263-405-25-85) ei saada järjestettyä valtioneuvoston asetuksen 1250/2014 mukaista tiivistä ja riittävän isoa lantala mahdollisimman pian ja viimeistään 31.5.2018, voidaan uhkasakko tuomita maksettavaksi (UhkasakkoL 10 §). Päätös on toimitettu [REDACTED] 8.2.2018. Lautakunnan päätös on saanut lainvoiman.

Ympäristölautakunta tuomitsi 4.10.2018 (§ 93) [REDACTED] ympäristölautakunnan kokouksessa 25.1.2018 (§ 10) asetetun uhkasakon 3000 euroa maksettavaksi ja asetti uuden 3000 euron uhkasakon. Päätöksen mukaan, jos tilalle Vääräniemi (Rn:o 263-405-25-85) ei saada järjestettyä valtioneuvoston asetuksen 1250/2014 mukaista tiivistä ja riittävän isoa lantala mahdollisimman pian ja viimeistään 31.12.2018, voidaan uhkasakko tuomita maksettavaksi (UhkasakkoL 10 §). Päätös on toimitettu [REDACTED] 10.10.2018. Lautakunnan päätös on saanut lainvoiman.

#### Tarkastukset

Kuminen keskeneräinen lieteallas on tarkastettu ja valokuvattu 19.10.2016, 8.11.2016, 10.5.2017, 14.6.2017, 4.8.2017, 4.12.2017, 20.6.2018, 9.8.2018, 2.12.2019 ja 2.6.2020. Tarkastuksista on laadittu muistiot valokuvineen ja ne on liitetty asiakirjoihin.

Tarkastuksella 4.8.2017 oli nähtävissä, että jonkin verran kiviä oli ajettu eläinsuojan ja lietealtaan väliin. Kumimaton ankkurointi oli pettänyt lyhyeltä matkalta eläinsuojan puoleiselta seinämältä jo ennen 14.6.2017 ollutta tarkastusta ja kumimatto oli osittain noussut pohjasta ylös. Kumimaton ankkurointia ei oltu irronneelta osalta korjattu eikä lantala oltu rakennettu loppuun. Tarkastuksilla 20.6.2018, 9.8.2018 ja 2.6.2020 oli nähtävissä, että kumimaton irtoamisen korjaaminen ja lantalan rakentaminen loppuun eivät olleet edenneet. 2.12.2019 tarkastuksella lantalassa oli lunta, mikä peitti näkyvyyttä.

Tarkastusten yhteenvedona ympäristönsuojelutarkastaja on todennut, että lantala ei edelleenkään täytä valtioneuvoston asetuksen 1250/2014 vaatimuksia eikä sen rakentamista ole tehty loppuun kumialtaan rakentamisohjeen mukaisesti.

#### Kuuleminen

[REDACTED] on lähetetty kirje 20.7.2020, jossa hänelle on varattu tilaisuus antaa kirjallinen selitys siitä, miksi ympäristölautakunnan määräämää päävelvoitetta ei ole noudatettu. Kirjeessä ilmoitettiin, että mikäli [REDACTED] ei esitä päävelvoitteiden noudattamatta jättämiselle pätevää syytä, ympäristölautakunta harjoittaa uhkasakon maksuun panemista ja samalla uuden uhkan asettamista. Uusi uhka voi olla uhkasakko tai teettämisuha. Selitys on tullut toimittamaan ympäristölautakunnalle 14 päivän kuluessa kirjeen tiedoksisaannista lukien eli 10.8.2020 mennessä. [REDACTED] toimitti vastineen sähköpostitse 10.8.2020.

Vastineessa kerrotaan, että lieteallasta ei ole käytetty kesän aikana, sillä lehmät ovat laitumella ja ainoastaan lypsyt sisällä. Lehmät laiduntavat vielä kolme kuukautta. Lieteallasta ei ole tehty valmiiksi, sillä sitä ei ole pystynyt tekemään yksin eikä ole resursseja teetättää

sitä muilla. Lisäksi kumimattoa ei ole ollut saatavilla. Lieteallas aiotaan tehdä asentajan kanssa valmiiksi syksyn aikana.

Valmistelijan päätösehdotus:

Uhkasakkojen tuomitseminen maksettavaksi

Ympäristölautakunta tuomitsee [REDACTED] ympäristölautakunnan kokouksessa 4.10.2018 (§ 93) asetetun uhkasakon 3000 euroa maksettavaksi.

Perustelut

Tehdyt toimenpiteet on tarkastettu 19.10.2016, 8.11.2016, 10.5.2017, 14.6.2017, 4.8.2017, 4.12.2017, 20.6.2018, 9.8.2018, 2.12.2019 ja 2.6.2020. Tarkastuksella 2.6.2020 on todettu, että lantala ei ole saatu rakennettua valmiiksi. Lietesäiliön kumimatto oli ankkuroitu säiliökaivannon yläreunassa oleviin paaluihin naruilla, mutta ankkurointi ei ole kumimaton asennusohjeen mukainen. Kumimatto ei yllä säiliökaivannon yläreunaan asti. Myöskään eläinsuojan puoleisesta reunasta irronnutta ja osittain pintaan noussutta kumimattoa ei ole korjattu. Lisäksi kumimattoon on muodostunut uusia kupruja verrattuna vuosien 2017-2018 tarkastuksiin. Keskeneräinen ankkurointi pienentää säiliön lannan varastointilavuutta merkittävästi ja aiheuttaa merkittävän ympäristön pilaantumisen riskin, jos puutteelliset ankkuroinnit pettävät. Lietesäiliö on otettu käyttöön, vaikka lietesäiliön rakennusvalvonnan myöntämään toimenpidelupaan liittyvää loppukatselmusta ei ole pidetty.

[REDACTED] on kuultu ennen uhkasakon määräämistä maksettavaksi koskevan asian ratkaisemista, siten kun uhkasakkolain 22 §:ssä ja hallintolain 34 §:ssä säädetään. Vastine toimitettiin 10.8.2020 sähköpostitse. Vastineessa on kerrottu, että lantala ei ole kesän aikana ollut käytössä eikä sitä ole pystytty vielä tekemään loppuun, mutta se tullaan tekemään syksyn aikana.

Uhkasakko on määrätty maksettavaksi, koska [REDACTED] ei ole noudattanut Ylä-Savon SOTE kuntayhtymän ympäristölautakunnan kokouksessaan 4.10.2018 antamaa päävelvoitetta määräämään mennessä ja määräyksen noudattamatta jättämiselle ei ole pätevää syytä. Asiassa on otettava huomioon se, että lantalan rakentaminen on kestänyt poikkeuksellisen pitkään ja lantalan rakentaminen on useita kertoja viivästynyt. Päävelvoitteen antamismääräys ja uhkasakon asettamisen sisältävä päätös on lainvoimainen. Uhkasakon tuomitseminen maksettavaksi asetetun mukaisena on perusteltua, koska lautakunnan päätöstä ei ole noudatettu eikä päätöksessä vaadittua lantala ole rakennettu valmiiksi. Lantala on jälleen käytössä laidunkauden loputtua ja eläinsuojan lannat johde-

taan lietekuilujen kautta lantalaan. Naudoilla voidaan huomioida enintään neljän kuukauden aikana laitumelle jäävä lanta lantavaraston tilavuuden mitoituksessa.

4.10.2018 annetussa ympäristölautakunnan päätöksessä aikaraja valtioneuvoston asetuksen 1250/2014 mukaisen tiiviin ja riittävän ison lantalan rakentamiselle oli 31.12.2018. Elokuussa 2020 rakentamisen loppuun saattamiseksi on ollut 1 vuosi ja 7 kuukautta aikaa lautakunnan antaman määrääjän jälkeen.

#### Uusien uhkasakkojen asettaminen

Lisäksi ympäristölautakunta asettaa uuden 3000 euron uhkasakon. Jos tilalle Vääräniemi (Rn:o 263-405-25-85) ei saada järjestettyä valtioneuvoston asetuksen 1250/2014 mukaista tiivistä ja riittävän isoa lantala mahdollisimman pian ja viimeistään 31.12.2020, voidaan uusi nyt asetettu uhkasakko tuomita maksettavaksi (UhkasakkoL 10 §).

#### Perustelut

Tilalta puuttuu edelleen valtioneuvoston asetuksen 1250/2014 vaatimukset täyttävä riittävän iso ja tiivis lantala. Lantala ei voi pitää valmiina ja nitraattiasetuksen vaatimukset täyttävänä, koska lantala ei ole rakennettu ohjeiden mukaisesti eikä lantala ole lopputarkastettu ja hyväksytty rakennusvalvojan toimesta. Ympäristölautakunta on antanut riittävästi aikaa toimenpiteiden toteuttamiselle, mutta lantala ei ole siitä huolimatta saatu valmiiksi.

Uusi uhkasakko asetetaan, koska lautakunnan päätöksessä vaadittua lantala ei ole rakennettu, mutta eläinsuojan toiminta on kuitenkin jatkuvaa. Tilalle tulee järjestää riittävän iso ja tiivis lantala tai uhkasakko voidaan tuomita maksettavaksi.

#### Päätöksen täytäntöönpano

Ylä-Savon SOTE kuntayhtymän ympäristölautakunta määrää YSL 200 §:n nojalla, että [REDACTED] asetettua päävelvoitetta koskevaa päätöstä on noudatettava mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta, ellei muutoksenhakuviranomainen toisin määrää.

Lautakunnan päätöksessä 4.10.2018 (§ 93) vaadittua uuden lantalan rakentamista ei ole tehty loppuun ja keskeneräisestä lantalasta aiheutuu merkittävää ympäristön pilaantumisen vaaraa. Eläinsuojan toiminta on jatkuvaa ja lantaa syntyy koko ajan lisää, vaikka sille ei ole valtioneuvoston asetuksen 1250/2014 määräysten mukaista varastointitilaa. Eläinsuojan toiminta rikkoo nitraattiasetuksen määräyksiä ja aiheuttaa merkittävää ympäristön pilaantumisen vaaraa.

#### Ilmoitusvelvollisuus (uhkasakkoL 18 §)

Jos asianomainen kiinteistö tai sitä koskeva käyttöoikeus luovutetaan, on tässä päätöksessä asetetusta velvoitteista ja uhista ilmoitettava luovutuksensaajalle ottamalla luovutuskirjaan sitä koskeva maininta tai tekemällä ilmoitus muutoin todisteellisesti. Lisäksi luovutuksenantajan on ilmoitettava uhan asettaneelle viranomaiselle luovutuksensaajan nimi ja osoite. Ilmoitus on tehtävä luovutuskirjaan ote-  
tuin maininnoin tai muuten todisteellisesti.

Ilmoitus kiinnityksistä pidettävään rekisteriin (uhkasakkoL 19 §)

Ylä-Savon SOTE kuntayhtymän ympäristölautakunta ilmoittaa tästä päätöksestä uhkasakkolain 19 §:n edellyttämällä tavalla Pohjois-Savon maanmittaustoimistolle, jotta kiinteistöä Vääräniemi RN:o 25:85 (263-405-25-85) koskevasta päävelvoitteesta (määräyksestä) ja sen tehosteeksi asetetusta uhkasakosta tehtäisiin merkintä kiinnityksistä pidettävään rekisteriin.

Sovelletut oikeusohjeet

Ympäristönsuojelulaki (YSL 527/2014) 175, 184, 185, 190 ja 200 §  
Uhkasakkolaki (UhkasakkoL 1113/1990) 6, 7, 8, 10, 12, 18, 19, 22,  
ja 23 §

Valtioneuvoston asetus maataloudesta peräisin olevien nitraattien  
vesiin pääsyn rajoittamisesta (VNa 1250/2014) 5 ja 7 §

Päätöksestä tiedottaminen

Päätös toimitetaan [REDACTED] tiedoksi postitse saantito-  
distusta vastaan tai haasteen tiedoksiantamisesta säädettyssä järjes-  
tyksessä. (UhkasakkoL 23 §)

Jäljennös päätöksestä toimitetaan Pohjois-Savon maanmittaustoi-  
mistolle.

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta Vaasan hallinto-oikeudelta.  
Valitusosoitus liitteenä.

Ympäristöjohtajan päätösehdotus:

Ympäristölautakunta tuomitsee [REDACTED] ympäristölauta-  
kunnan kokouksessa 4.10.2018 (§ 93) asetetun uhkasakon 3000  
euroa maksettavaksi valmistelijan ehdotuksen mukaisesti.

Lisäksi ympäristölautakunta asettaa uuden 3000 euron uhkasakon.  
Jos tilalle Vääräniemi (Rn:o 263-405-25-85) ei saada järjestettyä  
valtioneuvoston asetuksen 1250/2014 mukaista tiivistä ja riittävän

isoa lantalaan mahdollisimman pian ja viimeistään 31.12.2020, voidaan uusi nyt asetettu uhkasakko tuomita maksettavaksi (UhkasakkoL 10 §).

Päätös:

Päätösehdotus hyväksyttiin.

**Ilmalämpöpumpun aiheuttama melu- ja lämpötilahaittaepäily, Asunto Oy Iisalmen Uikunpesä****411/11.02.02/2020****Ymplk 27.08.2020 § 78**

Valmistelijat: ympäristöterveystarkastaja Mikko Piippo, puh. 0400 144 461, ympäristöterveydenhuollon päällikkö Aili Heikkinen, puh. 0400 144 450.

Asunto Oy Iisalmen Uikunpesän eräisiin rivitalo- ja huoneistoihin oli asennettu ilmalämpöpumppuja syyskuussa 2019. Ilmalämpöpumppujen ulkoyksiköt oli asennettu huoneistojen etupihan puolelle. Huoneiston ■■■ asukkaat olivat tämän jälkeen alkaneet kokea meluhaittaa, jonka syyksi he olivat epäilleet huoneistoon ■■■ asennettua ilmalämpöpumppua.

Ympäristö- ja terveysvalvontapalvelut ovat tehneet lyhytaikaisia äänitasomittauksia huoneiston ■■■ makuuhuoneessa 18.9.2019. Mittauksessa oli mitattu ensin taustäänitaso siten, ettei naapurin ilmalämpöpumppu ollut päällä. Tämän jälkeen oli mitattu äänitaso ilmalämpöpumpun ollessa päällä. Ensimmäisessä taustäänimittauksessa  $L_{Aeq}$  -keskiäänitaso oli 30 dB, kun mittauksen alussa olleita häiriöääniä ei huomioitu. Toinen taustäänitasomittaus tehtiin sen jälkeen, kun huoneesta oli poistettu kaksi tikittävää kelloa. Toisen taustäänimittauksen  $L_{Aeq}$  -keskiäänitaso oli 25 dB, kun häiriöääniä ei huomioitu. Ilmalämpöpumpun aiheuttamaa ääntä mitattiin kahdessa mittauksessa, ja niiden aiheuttama  $L_{Aeq}$  -keskiäänitaso oli 23,6 - 24,4 dB, kun mittauksessa olevia häiriöääniä (puhetta) ei huomioitu. Koska mittaustulokset olivat olleet alle asumisterveysasetuksen 545/2015 raja-arvojen sekä  $L_{Aeq}$  -keskiäänitasojen että matalataajuisten äänitasojen osalta, kiinteistön omistajilta ei vaadittu asiassa toimenpiteitä.

Keväällä 2020 ympäristö- ja terveysvalvontapalveluille ilmoitettiin meluhaitan edelleen jatkuvan. Lisäksi huoneiston ■■■ asukkaat olivat kokeneet oman huoneistonsa jäähtyvän, kun naapurin ilmalämpöpumppu oli ollut toiminnassa. Ympäristö- ja terveysvalvontapalvelut mittasi äänitasoja uudestaan 19.5.2020. Ympäristö- ja terveysvalvontapalvelut oli sinetöinyt 6.5.2020 virtapistokkeen, jotta saataisiin varmistettu ajanjakso, jolloin ilmalämpöpumppu ei ole toiminnassa. Huoneiston ■■■ asukkaat olivat kärsineet meluhaitasta myös sinä aikana, jolloin ilmalämpöpumppua ei ole pystytty sinetöinnin vuoksi käyttämään. 19.5.2020 tehdyssä mittauksessa toinen ympäristöterveystarkastaja oli ollut huoneistossa ■■■ valvomassa ilmalämpöpumpun toimintaa. Ympäristöterveystarkastaja seurasi sekä sisäyksikön että ulkoyksikön toimintaa. Mittaukset tehtiin klo 22 jälkeen ja mittaus kesti yhteensä n. tunnin ajan. Mittausjaksolla ilmalämpöpumppu

pua käytettiin sekä lämmitys- että jäähdytystoiminnalla. Mittaustulosten mukaan huoneiston ■■■ L<sub>Aeq</sub> -keskiäänitaso oli ilmalämpöpumpun ollessa toiminnassa keskimäärin 24,2 dB. Ääni ei taajuusalueittain tarkasteluna ollut kapeakaistaista eikä asumisterveysasetuksen raja-arvot ylittyneet matalataajuisten äänen osalta. Asumisterveysasetuksen 545/2015 mukaan klo 22-7 välisenä aikana keskiäänitaso L<sub>Aeq</sub> nukkumiseen tarkoitettussa tilassa ei saa olla yli 30 dB. Ympäristö- ja terveysvalvontapalvelujen mittausten mukaan asumisterveysasetuksen toimenpiderajat eivät ole ylittyneet Asunto Oy Iisalmen Uikunpesän asuinhuoneistossa ■■■.

#### Asian käsittely

Asunto Oy Iisalmen Uikunpesää, huoneiston ■■■ ja huoneiston ■■■ asukkaita on kuultu asiassa 26.6. - 26.7.2020. Vastineen antoivat huoneistojen ■■■ ja ■■■ asukkaat.

Huoneiston ■■■ asukkaat ovat antaneet asiassa vastineen 3.7.2020. Vastineen liitteenä oli kirjanpitoa asuntoon kuuluneesta meluhaitasta sekä tavarantarkastajan tekemä raportti. Vastineessa todetaan muun muassa, että naapurit ovat käyttäneet lämpöpumppua ja/tai muita siirrettäviä laitteita sellaisella teholla ja sellaiseen tarkoitukseen, että lämpöpumpun ulko- ja sisäyksiköiden ja tai myös jonkun muun ilmanpuhdistuskoneen moottorien jurinaääni ympäri vuorokauden ja varsinkin öiseen aikaan on ollut niin voimakas, että asukkaiden on ollut mahdotonta nukkua omassa makuuhuoneessaan ja päiväaikaan myös häiriötä on aiheutettu kotirauhaa rikkoen. Myös huoneiston olohuoneeseen kuuluu seinän takaa tuntikausia jonkun muunkin koneen voimakas häiritsevä ääni, mikä häirintä on myös alkanut syyskuussa 2019. Vastineessa todetaan, että Ylä-Savon SOTE kuntayhtymän mittauksia on tehty lämmitys- ja jäähdytystoiminnoista, mutta mittausta ei ole tehty ilmanpuhdistustoiminnon päällä ollessa, jolloin toiminnassa on pelkästään sisäyksikkö. Asukkaiden mielestä Ylä-Savon SOTE kuntayhtymän ympäristöterveystarkastajat ovat menetelleet vastoin heidän oikeuttaan saada tieto sinetöidessään huoneiston ■■■ ilmalämpöpumppu, koska ko. aikana he olisivat voineet selvittää todistajiensa avulla jurinaäänien kuulumisen. Vastineen mukaan tavarantarkastaja on asiantuntijalausunnossa todennut häiriöääntä muodostuvan ilmalämpöpumpun käytöstä. Vastineessa edelleen todetaan, että terveystarkastajien ja asukkaiden omilla mittauksilla on näytetty häirintä-äänien aiheutuvan ilmalämpöpumpusta ja että mitatut desibelit ovat sellaisia, että terveyshaittaa selvästi aiheutuu. Vastineen mukaan asukkaiden puhelinsovelluksella mitatut omat mittaukset häiriöstä ovat oikeampia, koska niissä on mitattu kaikkea jurinaääntä, mitä naapurin laitteet aiheuttavat. Meluhaitan lisäksi huoneiston ■■■ asukkaat kertovat vastineessa, että häiriötä aiheutuu myös naapurihuoneiston ylipaineistuksesta, jolloin huoneistojen välisen seinän rakosista tulee ilmavetoa heidän asuntoonsa. Asukkaiden mielestä tämän seurauksena heidän asuntonsa lämpötila laskee ilmalämpöpumpun ollessa toiminnassa ja naapuris-



ta tuleva ylimääräinen ilmanpaine purkautuu vingahtelevana häiriö-ääninä heidän liesituulettimesta. Vastineen liitteenä on asukkaiden kirjanpitoa heidän kokemastaan melu- ja lämpötilahaitoista. Lämpötiloja on mitattu eri korkeuksista. Mitatut lämpötilat ovat olleet yleisesti oleskelunvyöhykkeen yläosassa 24-27 °C ja lattian rajassa 22-23 °C. Vastineen liitteenä olevassa HTT-tavarantarkastajan raportissa todetaan muun muassa, että Ylä-Savon SOTE kuntayhtymän ympäristöterveystarkastajan mittaustulos ylittää yöajalle asetetun raja-arvon 30 dB ja että huoneiston [REDACTED] ilmalämpöpumpun ulkoyksikkö mitä ilmeisimmin melullaan aiheuttaa unihäiriöitä huoneiston [REDACTED] makuuhuoneessa yöaikaan klo 22-07. Tavarantarkastajan raportista ilmenee, että ilmalämpöpumppu ei ole ollut päällä tarkastuksen aikana.

Huoneiston [REDACTED] asukkaat ovat antaneet asiassa lausuman 9.7.2020. Lausuman liitteenä on taloyhtiön isännöitsijän lausunto. Lausuman mukaan huoneistoon [REDACTED] asennetusta ilmalämpöpumpusta ei aiheudu melu- eikä muutakaan haittaa huoneistoon [REDACTED]. Lausumassa viitataan Ylä-Savon SOTE kuntayhtymän ympäristöterveysvalvontapalveluiden tekemiin tarkastus- ja mittauskäynteihin ja niistä tehtyihin raportteihin. Lausumassa kerrotaan, että naapurit ovat valittaneet ilmalämpöpumpun meluhaitoista silloinkin, kun ilmalämpöpumppu ei ole ollut toiminnassa. Asunto Oy Iisalmen Uikunpesän isännöitsijän lausunnossa kerrotaan, että huoneistoon [REDACTED] asennettiin 4.9.2019 ilmalämpöpumppu, jonka sähkötyöt ja sähköverkkoon kytkeminen jäivät myöhemmin tehtäväksi. 5.9.2019 huoneiston [REDACTED] asukkaat olivat ilmoittaneet, että eivät ole saaneet nukutuksi ilmalämpöpumpun melun vuoksi, vaikka ilmalämpöpumppu ei ole voinut olla silloin toiminnassa sähköistyksen puuttuessa. Lausunnossa kerrotaan, että taloyhtiön kiinteistöhuolto on tarkastanut ylipaine-epäilyn ja sisäilman viilenemisepäilyjen vuoksi huoneistojen [REDACTED] ja [REDACTED] ullakkotilat syksyllä 2019 eikä siellä oltu havaittu mitään poikkeavaa. Edelleen lausunnossa kerrotaan, että Susirajan kontrolli Oy on suorittanut 25.11.2019 ja 3.12.2019 perusteellisen tutkimuksen ja lämpötilojen mittauksia huoneistossa [REDACTED]. Tutkimuksen perusteella huoneistossa [REDACTED] eikä sen ullakolta ei löytynyt mitään taloyhtiön vastuulle kuuluvia asennusvirheitä tai korjauskohteita. Isännöitsijä kertoo lausunnossa saaneensa useita valituksia huoneiston [REDACTED] asukkailta ilmalämpöpumpun melusta myös sellaina aikoina, jolloin ilmalämpöpumppu ei ole ollut toiminnassa.

Asunto Oy Iisalmen Uikunpesälle, huoneiston [REDACTED] ja huoneiston [REDACTED] asukkaille on annettu mahdollisuus antaa vastaselityksenä annettua vastineista 29.7. - 17.8.2020. Vastaselityksen ovat antaneet huoneiston [REDACTED] ja huoneiston [REDACTED] asukkaat.

Huoneiston [REDACTED] asukkaat ovat antaneet asiassa vastaselityksen 12.8.2020. Vastaselityksessä he uudistavat asiassa lausumansa. Lisäksi he ilmoittavat, että ennen 19.5.2020 tehtyä mittausta terveystarkastajat olivat jättäneet ilmoittamatta asunnon [REDACTED] ilmalämpö-

pumpun sinetöinnistä kahdeksi viikoksi, mitä he pitävät erittäin epätasapuolisena virkamiesten menettelynä. Lisäksi asukkaiden mielestä 19.5.2020 tehdyssä mittauksessa on laiminlyöty ilmalämpöpumpun ilmanpuhdistustoiminnan aiheuttaman äänitason voimakkuus. Huoneistosta ■ oli asukkaiden mukaan kuulunut samanlaista juriinaa, vetoa ja nurkkien vinkumista kuin 19.5.2020 mittausaikana. Vastaselityksessä todetaan, että naapurihuoneistossa käytetään jatkuvasti myös jotakin muuta ilmanpuhdistus- tai muuta laiteta, jonka äänen voimakkuutta ei ole terveystarkastajien tekemässä mittauksessa mukana. Vastaselityksessä viitataan lopuksi myös HTT-tavarantarkastajan asiantuntijalausuntoon ja terveystarkastajien mittauksiin, jonka mukaan ääntä tulee asuntoon ainakin etupihan puolelle asennetusta ilmalämpöpumpusta.

Huoneiston ■ asukkaat ovat antaneet vastaselityksensä 17.8.2020. He viittaavat aikaisemmin antamaansa vastineeseen sekä Ylä-Savon SOTE kuntayhtymän ympäristö- ja terveysvalvontapalvelujen melumittauksiin 18.9.2019 ja 19.5.2020, joissa tulokset jäivät alle asumisterveysasetuksen toimenpiderajojen. Asukkaat kertovat vastaselityksessään, että he eivät olleet ehtineet osallistua tavarantarkastajan tekemään tarkastuskäyntiin ja he olivat pyytäneet ko. tarkastuksen siirtämistä kahdella tunnilla. Koska tämä ei ollut sopinut tavarantarkastajalle, ilmalämpöpumppu ei ollut toiminnassa tarkastuksen aikana. Huoneiston ■ asukkaat huomauttavat, että tavarantarkastajan havainnot eivät ole perustuneet mittauksiin vaan kuulopuheisiin. Vastaselityksessä huomautetaan, että asunnon ilmalämpöpumppu ei ole ollut toiminnassa 9.10.2019 - 19.5.2020. Huoneiston ■ asukkaiden 3.7.2020 vastineessa olevaan liitteeseen on merkitty meluhäiriömerkintöjä tuona aikana, vaikka he eivät ole käyttäneet ilmalämpöpumppua kertaakaan tuona aikana. Huoneiston ■ asukkaiden ilmoittamaan ylipaineistukseen ja vedontunteeseen viitaten vastaselityksessä todetaan, että ilmalämpöpumppu ei voi edes aiheuttaa sellaista.

#### Valmistelijoiden päätösehdotus

Ympäristölautakunta toteaa toimivaltansa piirissä olevan terveydensuojelulain mukaisen terveyshaitan tutkimisen eikä tässä päätöksessä käsitellä vastineissa ja vastaselityksissä esille tulleita yksityisöidellisiä tai muun lainsäädännön piirissä olevia asioita.

Ympäristölautakunta toteaa, että Ylä-Savon SOTE kuntayhtymän ympäristöterveystarkastajilla on ollut oikeus jättää ilmoittamatta huoneiston ■ asukkaille sitä, että ilmalämpöpumpun toiminta on estetty sinetöinnillä 6.5.-19.5.2020 välisen ajan. Hallintolain 39 § mukaan viranomaisen on ilmoitettava toimivaltansa kuuluvan tarkastuksen aloittamisajankohdasta asianosaiselle, jota asia välittömästi koskee, jollei ilmoittaminen vaaranna tarkastuksen tarkoituksen toteutumista. Hallintolaissa asianosaisella tässä tapauksessa tarkoitetaan sitä, jonka harjoittamaa toimintaa tai

hallitsemaa omaisuutta asiassa tarkastetaan. Sinetöinnillä on ollut tarkoitus varmistaa ajankohta, jolloin ilmalämpöpumppu ei ainakaan ole toiminnassa ja mahdolliset meluvalitukset tuona aikana johtuisivat muusta asiasta.

Ympäristölautakunta päättää todeta, että Asunto Oy Iisalmen Uikunpesän huoneistossa ■ ei ole Ylä-Savon SOTE kuntayhtymän tarkastuksissa eikä muissa selvityksissä havaittu terveydensuojelulain 27 § mukaista terveyshaittaa. Ympäristölautakunta päättää, että Asunto Oy Iisalmen Uikunpesän huoneistoa ■ koskeva melu- ja lämpötilahaittavalitukset eivät anna aiheutta terveydensuojelulain mukaisiin toimenpiteisiin.

Päätöksen perustelut:

Mittaustulosten mukaan äänitasot ovat olleet alle asumisterveysasetuksen määrittelemien toimenpiderajojen sekä painotetun keskiäänitason  $L_{Aeq}$  että pienitaajuisen (20-200 Hz) melun osalta. Ilmalämpöpumpun aiheuttamaa ääntä on mitattu kahdessa mittauksessa, ja niiden aiheuttama  $L_{Aeq}$  -taso on ollut 23,6 - 24,4 dB, kun mittauksessa olevia häiriöääniä (puhetta) ei ole huomioitu.

Ylä-Savon SOTE kuntayhtymän mittauksissa on mitattu ne äänitasot, joissa ilmalämpöpumpun ulko- sekä sisäyksikkö ovat toiminnassa yhtäaikaan, jolloin äänitaso on voimakkaimmillaan. Tämän vuoksi on pidetty tarpeettomana mitata äänitasoa pelkästään sisäyksikön toimiessa.

Asumisterveysasetuksen 11 § mukaan "*melumittauksessa tulee käyttää tarkkuudeltaan ja toiminnoiltaan luotettavaksi osoitettua mitauslaitteistoa, jolla saatuja mittaustuloksia voidaan verrata tässä asetuksessa säädettyihin toimenpiderajoihin*". Huoneiston ■ asukkaiden puhelinsovelluksella tekemät äänitasomittaukset eivät täytä asumisterveysasetuksen mittauslaitteistovaatimuksia, eikä tuloksia voida siten käyttää terveyshaitan arvioinnissa.

Huoneiston ■ vastineissa vedotaan HTT-tavarantarkastajan raporttiin, jonka mukaan huoneiston ■ lämpöpumpusta mitä ilmeisimmin aiheutuu meluhaittaa huoneiston ■ makuuhuoneeseen. Raportissa mainitaan myös, että ympäristöterveystarkastajan mittaustulos ylittäisi yöajalle asetetun melurajan 30 dB. Näiltä osin HTT-tavarantarkastajan raportti on virheellinen. Ylä-Savon SOTE kuntayhtymän ympäristö- ja terveysvalvontapalveluiden mittausten mukaan yöaikaiset raja-arvot eivät ylity. HTT-tavarantarkastaja on tehnyt tarkastuksen ilmalämpöpumpun ollessa pois päältä eikä tarkastuksessa ole tehty melumittauksia.

Huoneistossa ■ ei ole Susirajan kontrolli Oy:n tekemien tutkimusten perusteella havaittu vetoisuutta eikä poikkeavia ilma- tai lämpövuotoja. Huoneiston ■ asukkaiden vastineen liitteessä ilmoitetut lämpö-

tilat täyttävät asumisterveysasetuksen vaatimuksen asunnon lämpötilasta. Asukkaiden omien mittausten mukaan matalin mitattu lämpötila on + 22 °C, kun asumisterveysasetuksen toimenpideraja on + 18 °C.

Ilmalämpöpumpun tehtävänä on siirtää lämpöenergiaa ulko- ja sisäyksikön välillä. Ilmalämpöpumppujärjestelmä kierrättää huoneistossa olevaa sisäilmaa eikä se toimi tuloilmayksikkönä. Tällöin ilmalämpöpumpun toiminta ei voi aiheuttaa ylipainetta huoneistoon.

Ylä-Savon SOTE kuntayhtymän ympäristö- ja terveysvalvontapalveluiden mittausten perusteella huoneistossa ■ ei esiinny ilmalämpöpumpun melusta, painesuhteista ja lämpötilasta aiheutuvaa terveydensuojelulain 27 §:n mukaista terveyshaittaa.

Sovelletut oikeusohjeet

Terveydensuojelulaki 763/94, § 1, 26 ja 27.

Terveydensuojeluasetus 1280/94, § 15 ja 17

Sosiaali- ja terveysministeriön asetus 545/2015 asunnon ja muun oleskelutilan terveydellisistä olosuhteista sekä ulkopuolisten asiantuntijoiden pätevyysvaatimuksista (Asumisterveysasetus)

Hallintolaki 434/2003

Esityslistan lisäaineistona:

Ylä-Savon SOTE kuntayhtymän mittauspöytäkirja 18.9.2019

Ylä-Savon SOTE kuntayhtymän tarkastuspöytäkirja 19.5.2020

Susirajan Kontrolli Oy:n raportti 21.11.2019 tarkastuskäynnistä

Susirajan Kontrolli Oy:n raportti 3.12.2019 tarkastuskäynnistä

Vastine liitteineen 3.7.2020, huoneisto ■

Vastine liitteineen 9.7.2020, huoneisto ■

Vastaselitys 12.8.2020, huoneisto ■

Vastaselitys liitteineen 17.8.2020 huoneisto ■

Ympäristöjohtajan päätösehdotus:

Ympäristölautakunta hyväksyy valmistelijan ehdotuksen ja päättää, että Asunto Oy Iisalmen Uikunpesän huoneistoa ■ koskeva melu- ja lämpötilahaittavalitukset eivät anna aiheutta terveydensuojelulain mukaisiin toimenpiteisiin.

Päätös:

Päätösehdotus hyväksyttiin.

**Lausunto Hannu ja Jorma Piippo Oy:n ympäristölupahakemuksesta****421/11.01.00/2017****Ymplk 27.08.2020 § 79**

Valmistelijat ympäristönsuojelutarkastaja Osmo Koivistoinen  
puh. 0400 144 452 ja ympäristöterveystarkastaja Mikko Piippo,  
puh.0400 144 461.

Itä-Suomen aluehallintovirasto on pyytänyt ympäristö- sekä terveydensuojeluviranomaisilta lausuntoa Hannu ja Jorma Piippo Oy:n ympäristölupahakemuksesta. Ylä-Savon SOTE kuntayhtymän ympäristölautakunta toimii sekä ympäristönsuojeluviranomaisena että terveydensuojeluviranomaisena. Yritys hakee muutosta ympäristölupaan, joka koskee lentotuhkan hyödyntämistä turvesuon tie- ja auma-aluerakenteissa. Tierakenteeseen käytettävän lentotuhkan teoreettinen määrä on enimmillään n. 19 900 m<sup>3</sup> ja auma-alueeseen käytettävän tuhkan määrä on n. 25 000 m<sup>3</sup>.

Lausunto on annettava 31.07.2020 mennessä. Lausuntoon on pyydetty ja saatu jatkoaikaa 31.8.2020 asti. Asian diaarinumero aluehallintovirastossa on ISAVI/3215/2020.

Aluehallintovirasto on myöntänyt 14.12.2017 päätöksellään nro 64/2017/1 ympäristöluvan lentotuhkan hyödyntämiselle Kevatusuon turvetuotantoalueen tie- ja auma-aluerakenteissa. Tuhka on peräisin Valion Lapinlahden tehtaan voimalaitokselta. Tuhkan laatu on muuttunut, kun voimalaitoksessa on alettu polttaa enemmän puuta turpeen sijaan. Hakemus koskee ominaisuuksiltaan muuttuneen tuhkan hyväksymistä käyttöön maarakentamisessa.

Tuhkan PAH-yhdisteiden, naftaleenin, molybdeenin, kloridin ja sulfaatin pitoisuus on noussut sen jälkeen, kun tuhkan hyötykäytölle on myönnetty ympäristölupa. PAH-yhdisteiden kokonaispitoisuus sekä yksittäisistä PAH-yhdisteistä naftaleenin kokonaispitoisuus ylittävät niille asetetut raja-arvot. Näytteen edustaman tuhkan liukoisen molybdeenin ja sulfaatin pitoisuudet ylittävät väylä- ja kenttärakentamisen peitettyjen rakenteiden sekä tuhkamursketien raja-arvot. Liukoisen kloridin pitoisuus ylittää kenttärakentamisen peitetyn rakenteen raja-arvon.

Hakemuksessa kerrotaan, että tuhkarakentamisen käsikirjan mukaan lentotuhkan sisältämiä haitta-aineiden liukoisuuksia saadaan pienennettyä vanhentamalla ja tiivistämällä/stabiloimalla tuhkaa. Esimerkiksi bariumin, fluoridin ja sulfaattien liukoisuudet saadaan pudotettua huomattavasti alemmas tiivistämällä, stabiloimalla ja vanhentamalla lentotuhkaa. Vuonna 2016 kootun Ympäristöministeriön tut-

kimuksen mukaan (YmRa 8/2016) haitta-aineiden pitoisuuksien pienentämiseen toimivin ratkaisu on lentotuhkan massastabilointi tai vanhan rakenteen kerrosstabilointi.

Hakemuksen mukaan hyötykäytettävän tuhkan laadun muutos ei aiheuta muutoksia toiminnan ympäristö- tai terveysvaikutuksiin. Hakemuksessa ei esitetä käytettäväksi em. menetelmiä.

Rakennusaikana tuhkaa arvioidaan kerättävän enintään 4,5 vuoden ajan yhtäjaksoisesti, kun auma-alueita rakennetaan. Todellisuudessa varastointiaika on pienempi, koska rakennustyöt alkavat vaiheittain. Valmiin rakenteen päästöjen ei arvioida ylittävän viitearvoja elinkaarensa aikana, koska tuhkaa otetaan vastaan n. 8 - 10 vuotta, eikä tuhkaa varastoida alueella koko aikaa, vaan tuodaan osissa. Vaikka lentotuhkan haitta-aineiden, PAH-yhdisteiden sekä molybdeenin ja sulfaatin pitoisuudet ovat koholla verrattuna VNA:n 483/2017 raja-arvoihin, tuhkissa todettujen pitoisuuksien ei arvioida aiheuttavan haittaa tai vaaraa ihmisille tai ympäristölle.

Toiminta sijoittuu turvetuotantoalueelle, jolla maaperän suojelulle ei ole tarpeen asettaa erityisiä vaatimuksia. Tuhkarakenne on hyvin tiivis ja käytännössä rakenteesta läpi menevän veden määrä on vähäinen. Asennettavalla suodatinkankaalla estetään tuhkan sekoittuminen alapuoliseen maa-ainekseen. Liukoiset haitta-aineet eivät aiheuta alapuolisen maaperän pitoisuuksien olennaista kohoamista. Näin ollen tuhkarakenteista ei arvioida aiheutuvan maaperän pilaantumista.

Epävarmuutta riskinarvioinnin laskuissa aiheuttaa rakenteeseen suotautuvan vesimäärän arviointi. Vuotuinen sadanta on keskiarvo alueelta, joten paikallinen sadanta voi olla erilainen ja vaihdella myös huomattavasti eri vuosina. Tällä on merkitystä suotautuvaan vesimäärään. Suotautuvan vesiosuuden määräkin on arvio, josta todellinen tilanne voi poiketa jonkin verran. Laskennassa käytetyt Kd-arvot ovat kirjallisuudesta otettuja arvoja, ja Kd-arvot voivat vaihdella kohdekohtaisesti paljonkin. Sulfaatille ei ole kirjallisuudessa olleenkaan Kd-arvoa, joten laskelmissa tämä laskettiin arvolla nolla. Hakemuksen mukaan yksinkertaistetun laskennan tulokset yliarvioivat todellisia pitoisuuksia ja näin ollen jättävät arviointiin sopivan turvamarginaalin.

Tuhkan tuottaja tarkkailee tuhkan laatua. Hakija tarkkailee turvetuotantoalueelta lähtevän veden laatua. Vesitarkkailuun lisätään seleenin, arseenin, molybdeenin, sulfaatin ja fluoridin määrittäminen kerran vuodessa. Hakemuksen mukaan erilliselle rakenteiden päästö- tai ympäristötarkkailulle ei ole tarvetta, sillä Kevatussuo on ympäristöluvan edellyttämässä Pohjois-Savon turvetuotantoalueiden yhteistark-

kailun piirissä. Tarkkailun parametrejä täydennetään seleenillä, arseenilla, molybdeenilla, sulfaatilla ja fluoridilla, jotka määritetään keran vuodessa tarkkailukierroksen yhteydessä ja näytteet tutkitaan mittapadon kohdalta Salahmijärveen päätyvästä vedestä.

Valmistelijan päätösehdotus:

Ympäristölautakunta antaa ympäristölupahakemuksesta seuraavan lausunnon, joka sisältää ympäristönsuojeluviranomaisen ja terveys-  
densuojeluviranomaisen näkemyksen:

Ympäristölautakunnan arvion mukaan hakemuksen mukaisen tuhkan käyttäminen Kevätussuon turvetuotantoalueen tie- ja auma-aluerakenteissa ei aiheuta ympäristöhaittoja, jos haittoja torjutaan riittävillä lupamääräyksillä.

Tuhkan läjityksen pitkäaikaisiin vaikutuksiin tulee varautua siten, että lupapäätöksessä annetaan tarvittavat määräykset tuhkan sisältämien haitta-aineiden liukenemisen ja valumisen estämiseen.

Hakemuksessa esitetään lisättäväksi joidenkin aineiden määrityksiä, mutta erilliselle rakenteiden päästö- tai ympäristötarkkailulle ei nähdä tarvetta. Ympäristölautakunta esittää, että ympäristövaikutusten tarkkailua täydennetään erillisellä tuhkan läjityksen ympäristötarkkailulla. Tarkkailun täydentäminen edellä mainitulla tavalla nähdään tärkeänä sen varmistamiseksi, että tuhkan sisältämät haitta-aineet jäävät hyötykäyttöalueelle hakemuksen mukaisesti.

Ympäristöjohtajan päätösehdotus:

Ympäristölautakunta hyväksyy lausunnon valmistelijan ehdotuksen mukaisesti.

Päätös:

Päätösehdotus hyväksyttiin.

**Rikkasuon turvetuotantoalueen ympäristöluvan muuttaminen, Kiuruvesi  
(00688/20/5115)****549/11.01.00/2018****Ymplk 27.08.2020 § 80**

Valmistelijat: ympäristönsuojelutarkastaja Veera Kajanus,  
puh 040 568 2619 ja ympäristöterveystarkastaja Lassi Huttunen,  
puh 040 094 0344

Vaasan hallinto-oikeus on pyytänyt Kiuruveden kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen ja terveydensuojeluviranomaisen vastinetta Kuopion Energia Oy:n valituksen johdosta koskien Rikkasuon Itä-Suomen aluehallintoviraston ympäristölupapäätöstä 29.4.2020 (ISAVI/3372/2018). Vastine pyydetään toimittamaan Vaasan hallinto-oikeudelle 31.8.2020 mennessä.

Itä-Suomen aluehallintovirasto on päätöksessään määrännyt, että Rikkasuon turvetuotannon ympäristölupaa muutetaan niin, että pintavalutuskenttä on käytössä ympärivuotisesti ja pintavalutuskentältä lähtevälle vedelle asetettiin pitoisuusvaatimukset. Aikaisemmin pintavalutuskentältä lähtevien vesien pitoisuuksia on mitattu vain sulan maan aikaan eikä talviaikaisesta toiminnasta ole tietoa. Talviaikaisena käsittelynä on laskeutusallas.

Kuopion Energia Oy on valituksessaan esittänyt, ettei ympäristölupaa muutettaisi ympärivuotiseksi. Yhtiö katsoo kohtuuttomaksi suuren ja kalliin investoinnin toteuttamisen lyhyen elinkaaren ajalle ja epävarmalle taloudelliselle kannattavuudelle. Heidän arvion mukaan muutostyöt maksaisivat enimmillään 68 000 euroa ja kustannukset olisivat kohtuuttomia tiedossa oleviin tuloihin nähden.

Kuopion Energia Oy perustelee valitustaan myös sillä, että nykyinen pintavalutuskenttä toimii erittäin hyvin ja muutostyöt voisivat aiheuttaa riskin, että kentän teho heikkenee.

Kyseessä on olemassa oleva tuotantoalue. Turvetuotantoalue sijaitsee noin 28 km Kiuruveden keskustasta pohjoiseen Lapinsalon kylässä (Rikkaturve 263-408-28-3). Rikkasuon turvetuotantoalueen nykyinen pinta-ala on 112 ha ja kolmen auma-alueen ala on yhteensä 4 ha. Ympäristölupa on myönnetty 122,5 ha tuotantoalalle. Alueen kunnostus turvetuotantoon on aloitettu vuonna 2009 ja tuotanto aloitettu 2011. Elinkaariennusteen mukaan tuotantoalue vähenee hiljalleen ja tuotanto päättyy vuoteen 2037 mennessä, mutta pitkän kuljetusmatkan vuoksi tuotanto päättyy todennäköisesti vuosien 2027-2030 aikana kannattamattomana. Jälkikäyttönä tulee olemaan maa- tai metsätalouskäyttö.



Rikkasuon vuosipäästöt ovat keskimäärin olleet Pohjois-Savon turvetuotantoalueiden yhteistarkkailun tulosten mukaan kokonaisfosforia 57 kg/v, kokonaistyppeä 1 341 kg/v, kiintoainetta 10 247 kg/v ja humusta 15 398 kg/v bruttona. Laskelma perustuu sulan maan aikaiseen näytteenottoon. Talviaikainen kuormitus on laskettu tarkkailuohjelman muiden soiden tarkkailutulosten perusteella.

Turvetuotantoalueiden ominaiskuormituksista on laadittu laaja selvitys vuosien 2011-2015 tarkkailuaineistojen perusteella ja vastaava selvitys on tehty aiemmin vuosien 2003-2013 aineistolla. Selvityksen mukaan talviaikaisen pintavalutuskenttäkäsitteilyn käyttöönotto pienentää Rikkasuon kiintoainekuormitusta 764 kg/v, kokonaisfosforikuormitusta 2 kg/v ja typpikuormitusta 93 kg/v sekä lisää humuskuormitusta 671 kg/v.

Kuivatusvedet johdetaan seuraavaa reittiä pitkin: laskuoja-Kivipuro-Rikkajoki-Näläntöjärvi-Remesjoki-Osmanginjärvi-Pöyhönjoki-Palosjärvi-Koskenjoki-Kiuruvesi. Rikkasuon lisäksi neljä muuta turvetuotantoaluetta laskevat vetensä Rikkajokeen.

Valmistelijoiden päätösehdotus:

Ylä-Savon SOTE kuntayhtymän ympäristölautakunta lausuu edelleen, että nykyisin parasta käyttökelpoista tekniikkaa edustaa ympärivuotinen pintavalutuskenttä. Ympäristöhallinnon turvetuotannon ympäristönsuojeluohjeen (2/2015) mukaan noin puolet turvetuotannon päästöistä syntyy talvella ja keväällä, joten vesienkäsitteilyn on oltava toiminnassa ja toimintakunnossa ympäri vuoden. Näin ollen Itä-Suomen aluehallintoviraston päätös tulee pitää voimassa.

Turvetuotanto jatkuu alueella noin 10 vuotta, joten turvetuotannossa on syytä panostaa vesien käsitteilyyn. Lisäksi tulee huomioida, että Savo-Karjalan Ympäristötutkimus Oy:n 18.10.2018 raportin mukaan Rikkasuolla pintavalutuskentän toiminta on useana vuonna alkanut vasta kevätkuivun loppuvaiheissa. Ympärivuotinen pintavalutuskentän käyttö varmistaa, että vedet käsitellään mahdollisimman tehokkaasti myös suurempien kevätkuivun aikaan.

Ympäristöjohtajan päätösehdotus:

Ympäristölautakunta hyväksyy lausunnon valmistelijan ehdotuksen mukaisesti.

Päätös:

Päätösehdotus hyväksyttiin.

**Konnunsuon turvetuotantoalueen ympäristöluvan nro 188/2015/1 lupamääräyksen 15 mukainen selvitys, Pyhäntä ja Kiuruvesi (PSAVI/5675/2019)****231/11.01.00/2016****Ymplk 27.08.2020 § 81**

Valmistelijat: ympäristönsuojelutarkastaja Veera Kajanus,  
puh 040 568 2619 ja ympäristöterveystarkastaja Lassi Huttunen,  
puh 040 094 0344

Pohjois-Suomen Aluehallintovirasto on pyytänyt Kiuruveden kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen ja terveydensuojeluviranomaisen lausuntoa Vapo Oy:n antamaa Konnunsuon turvetuotantoalueen ympäristöluvan nro 188/2015/1 lupamääräyksen 15 mukaista selvitystä. Lausunto pyydettiin toimittamaan lupaviranomaiselle 3.8.2020 mennessä. Aluehallintovirastolta pyydettiin ja saatiin jatkoaikaa lausunnon jättämiselle 31.8.2020 asti.

Pohjois-Suomen aluehallintovirasto on lupapäätöksessään nro 188/2015/1 tarkistanut Konnunsuon turvetuotantoalueen ympäristöluvan nro 22/02/2 lupamääräykset sekä myöntänyt Vapo Oy:lle ympäristöluvan 87,3 ha:n lisäalueeseen eli yhteensä lupa on annettu 333,8 ha alueelle.

Vaasan hallinto-oikeuden päätöksellä nro 18/0205/1 muutetun lupamääräyksen 15 perusteella Vapo Oy:n tuli kartoittaa mahdollisten sulfidirikkaiden alueiden esiintymiä Konnunsuon lohkoilla 1, 2 ja 7, ei kuitenkaan tuotannosta poistuneilla eikä luovutetuilla alueilla. Jos tuotannossa olevien, kivennäismaahan saakka ojitettujen alueiden sarkaojista otettujen vesinäytteiden pH- ja sähkönjohtavuustuloksissa ei ilmene happamuusvaikutusta, ei kairauksia tarvitse näillä lohkoilla tehdä. Alueen kallioperässä esiintyy mustaliuskejaksoja, joilla voi olla maaperää happamoittava vaikutus.

Hakemuksessa on esitetty selvitys Konnunsuon maaperän ja turpeen happamuuspotentialista tuotannossa olevalla lohkolla 7 sekä turvetuotantoon valmistelemattomalla alueella lohkolla 1. Selvityksessä maaperä- ja turvenäytteistä (yhteensä 17 kpl) määritettiin rikkipitoisuus ja happamoitumispotentiaali kahdeksan viikon pH-inkubaatiolla. Kivennäismaanäytteiden pH oli välillä 4,9–6,1 ja inkubaation jälkeen alimmillaan pH oli 4,7. Turvenäytteiden inkubaation jälkeinen pH oli välillä 3,5–5,2 pudotuksen ollessa 0,9 yksikköä. Rikkipitoisuus oli maanäytteissä alle 0,01 % ja turvenäytteissä 0,19–0,22 %.

Tuotannossa olevien lohkojen 2 ja 7 sarkaojista otetuissa vesinäytteissä alhaisimmat pH-lukemat olivat 4,8–4,9. Samassa näytenäytteessä sähkönjohtavuus oli alhainen (29–37 µS/cm).

Maaperä- ja turveselvityksen sekä sarkaojista otettujen vesinäytteiden pH:n ja sähkönjohtavuuden tulosten perusteella hakija on todennut, että happamien sulfaattimaiden esiintyminen Konnunsuon tuotantoalueella ja niistä aiheutuva happamuuskuormitus alapuoliin vesistöihin on epätodennäköistä.

Konnunsuon turvetuotantoalue vesienkäsittelyrakenteineen sijaitsee Kiuruveden kaupungin ja Pyhännän kunnan alueilla, sijoittuen Kiuruveden puolella kiinteistölle Hautakangas (263-412-1-75).

Happamalla sulfaattimaalla tarkoitetaan sulfidirikipitoista (yleensä  $S > 0,2\%$ ) maaperää, jossa esiintyy hapan kerros, jonka pH on sulfidien hapettumisen seurauksena pudonnut  $< 4$ . Turve voidaan luokitella happamaksi sulfaattimaaksi, mikäli inkuboitu pH on  $< 3$  tai inkuboitu pH on  $< 3,5$  ja pH on laskenut inkubaation yhteydessä yli yhden yksikön (Opas happamien sulfaattimaiden kartoitukseen turvetuotantoalueilla 2018).

Valmistelijoiden päätösehdotus:

Ylä-Savon SOTE kuntayhtymän ympäristölautakunta on samalla kannalla testitulosten tulkinnasta kuin toiminnanharjoittaja. Testituloksissa ei näy viitteitä, että alueen musteliuskan-esiintymä aiheuttaisi happamoitumista turvetuotannon seurauksena. Kuitenkin olemassa olevan esiintymän takia on tärkeää seurata vesinäytteiden pH -tuloksia ja sähkönjohtavuutta varsinkin, kun sarkaojia kaivetaan syvemmälle toiminnan edetessä ja ryhtyä tarvittaessa nopeisiin toimiin, jos näissä havaitaan muutoksia.

Alueelta otettujen kivennäismaiden näytteissä pH on laskenut inkubaatiossa niin paljon, että se osoittaisi merkkejä happamasta sulfaattimaasta. Myöskään turvenäytteiden pH ei ole alle 3 eikä pudotus ole yli yhtä yksikköä. Lohkojen 2 ja 7 sarkaojien näytteiden sähkönjohtavuus oli alhainen ( $29-37\ \mu\text{S}/\text{cm}$ ), kun vertaa tyypilliseen happamien sulfaattimaiden korkeaan pitoisuuteen ( $> 20\ \text{mS}/\text{m}$ ).

Ympäristöjohtajan päätösehdotus:

Ympäristölautakunta hyväksyy lausunnon valmistelijoiden ehdotuksen mukaisesti.

Päätös:

Päätösehdotus hyväksyttiin.

**Lausunto Paloisjärven Makkaralahden vesialueen ruoppauksesta ja ruoppausmassan sijoittamisesta rannalle****440/11.01.01/2020****Ymplk 27.08.2020 § 82**

Valmistelija ympäristöjohtaja Martti Veteli, puh. 0400 271193, martti.veteli(at)ylasavonsote.fi

Lisalmen kaupungin tekninen toimiala hakee lupaa Veturitallin asuinalueen rannan ruoppaamiseen. Toimenpiteiden tarkoituksena on ruopata ranta nykyisten rantakiinteistön omistajien toiveiden mukaisesti virkistyskäyttöön paremmin soveltuvaksi sekä mahdollistaa veneellä liikkuminen ja rantautuminen Veturitallin rantaan. Alueelle on valmistumassa uusia asuinrakennuksia. Rakennuskohde sijaitsee lisalmen kaupungissa Makkaralahden alueella. Ruopattava rantavesistö kuuluu Kilpijärven vesialueeseen (Paloisjärvi) ja Sonkajärven reitin valuma-alueeseen.

Lisalmen kaupunki omistaa ruopattavan kohteen ranta-alueen sekä osittain vesialueen (140-407-871-4). Osa vesialueesta on Paloisten osakaskunnan (140-876-3-0), josta kaupunki on tehnyt vuokrasopimuksen. Lisalmen kaupunki on pyytänyt suostumuksen toimenpiteisiin Paloisten osakaskunnalta.

Ruoppaaminen toteutetaan talvella jäiden päältä. Ruoppausmassaa syntyy yhteensä noin 2300 m<sup>3</sup> ja ruoppausmassa on liejua tai mutaa. Ruoppausmassasta noin 400 m<sup>3</sup> sijoitetaan ruopattavan alueen rantaan ja loput sijoitetaan Suurensuon läjitysalueelle. Ranta-alueelle sijoitettavan liejun valuminen takaisin vesistöön estetään tekemällä valli esim. savimaasta rantaan.

Veturitallinkadun etelänpuoleinen ranta-alue on voimassa olevassa asemakaavassa puistoaluetta ja rantaan on kaavoitettu ohjeellinen laiturin paikka Veturitallinkadun päähän. Ruoppauksella on maisemaa parantava vaikutus, kun ranta-alue siistyy. Lisäksi rannalle ruopattava massa tasoittaa alueen korkoeroja ja parantaa siten maisemaa.

Ruoppauksella saattaa olla veden laatua hetkellisesti huonontava vaikutus. Tästä syystä lisalmen kaupunki toteuttaa vesistövaikutusten työnaikaista tarkkailuohjelmaa. Työ toteutetaan talvella 2021 mikäli sääolosuhteet ja lupakäsittely sen mahdollistavat.

Ympäristöjohtajan päätösehdotus:

Lausuntonaan ruoppaushankkeesta ympäristölautakunta toteaa, että hanke on vesistön virkistyskäytön kannalta tarpeellinen. Rannalle sijoitettavien ruoppausmassojen penkereet on rakennettava siten ja

sellaisesta materiaalista, että niistä ei aiheudu massojen sijoittamisen jälkeen vesistön samentumista. Muutoin ympäristölautakunnalla ei ole huomautettavaa hankkeesta.

Päätös:

Päätösehdotus hyväksyttiin.

**Viranhaltijapäätökset 21.7. - 19.8.2020****Ymplk 27.08.2020 § 83**

Ympäristöterveydenhuollon päällikkö A. Heikkinen  
- 13.8.2020 § 9, etätyösopimus/L. Huttunen

Ympäristönsuojelutarkastaja O. Koivistoinen:  
- 29.7.2020 § 4, päätös ilmoitukseen melua ja tärinää aiheuttavasta tilapäisestä toiminnasta, Matkailu J. Saastamoinen Oy  
- 13.8.2020 § 5, käytöstä poistetun öljysäiliön jättäminen maahan  
- 13.8.2020 § 6, päätös ilmoitukseen melua ja tärinää aiheuttavasta toiminnasta, Rakennustoimisto Eero Reijonen Oy

Ympäristölautakunnan puheenjohtajan päätösehdotus:

Ympäristölautakunta hyväksyy viranhaltijapäätökset ja merkitsee ne tietoonsa saatetuksi.

Päätös:

Päätösehdotus hyväksyttiin.

**Tiedoksiannot****Ymplk 27.08.2020 § 84**

Ylä-Savon SOTE kuntayhtymä/Ympäristö- ja terveysvalvontapalvelut:

- lausuntoja aumausilmoituksiin 2 kpl

Ympäristöjohtajan päätösehdotus:

Ympäristölautakunta merkitsee asiat tietoonsa saatetuksi.

Päätös:

Ympäristölautakunta merkitsi asiat tietoonsa saatetuksi.

## **Muut asiat**

### **Ymplk 27.08.2020 § 85**

Päätös:

Ympäristölautakunnan seuraava kokous pidetään 8.10.2020 klo 13.00.

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 14.10.



## Muutoksenhaku viranomaisen päätöksestä

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä voi pyytää Ylä-Savon SOTE kuntayhtymän ympäristö- ja terveystalvontapalvelut -vastuualueelta.

Pöytäkirja on 2.9.2020 viety nähtäväksi Ylä-Savon SOTE kuntayhtymän yleiseen tietoverkkoon osoitteeseen [www.ylasavonsote.fi](http://www.ylasavonsote.fi).

## Päätökset, joista ei saa tehdä valitusta tai oikaisuvaatimusta

1. Seuraavista päätöksistä ei saa tehdä kuntalain 136 §:n mukaan oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa

Pykälät: 73, 74, 75, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85

1. Koska päätöksestä voidaan tehdä kuntalain 134 §:n 1 mom. mukaan kirjallinen oikaisuvaatimus, seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla:

Pykälät: ks. kohta oikaisuvaatimusohjeet

1. Lain oikeudenkäynnistä hallintoasioissa 6 §:n / muun lainsäädännön mukaan seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla.

Pykälät ja valituskieltojen perusteet: --

## Oikaisuvaatimusohjeet

Päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen. Päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla tuomioistuimeen.

Oikaisuvaatimusoikeus

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä:

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen), sekä
- kunnan jäsen.

Seuraaviin päätöksiin tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen,

Pykälät: --

Oikaisuvaatimus toimitetaan oikaisuvaatimusajan kuluessa ja viraston aukioloaikana ma-to 9.00–15.00, pe 9.00–14.00 alla olevaan osoitteeseen:

Pöytäkirjan tarkastajat:

Ylä-Savon SOTE kuntayhtymä  
Ympäristölautakunta  
PL 4 (Riistakatu 5 B, 3. krs)  
74101 Iisalmi  
S-posti: kirjaamo@ylasavonsote.fi

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmantena päivänä viestin lähettämisestä.

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimuksen muoto ja sisältö

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava:

- päätös, johon haetaan oikaisua
- miten päätöstä halutaan oikaistavaksi
- millä perusteella oikaisua vaaditaan.

Oikaisuvaatimuksessa on lisäksi ilmoitettava tekijän nimi, kotikunta, postiosoite ja puhelinnumero.

Jos oikaisuvaatimus päätös voidaan antaa tiedoksi sähköisenä viestinä, yhteystietona pyydetään ilmoittamaan myös sähköpostiosoite.

## Kunnallisvalitus

Oikaisuvaatimuksen johdosta annettuun päätökseen saa hakea muutosta kunnallisvalituksella vain se, joka on tehnyt alkuperäistä päätöstä koskevan oikaisuvaatimuksen.

Mikäli alkuperäinen päätös on oikaisuvaatimuksen johdosta muuttunut, saa tähän päätökseen hakea muutosta kunnallisvalituksella myös:

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen), sekä
- kunnan jäsen.

Kunnallisvalitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Pöytäkirjan tarkastajat:

Seuraaviin päätöksiin tyytymätön voi tehdä kunnallisvalituksen,

Pykälät: --

Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmantena päivänä viestin lähettämisestä.

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joulukuun tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

#### Valitusperusteet

Kunnallisvalituksen saa tehdä sillä perusteella, että

- päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä,
- päätöksen tehnyt viranomainen on ylittänyt toimivaltansa tai
- päätös on muuten lainvastainen.

Valittajan tulee esittää valituksen perusteet ennen valitusajan päättymistä.

#### Valitusviranomainen

Kunnallisvalitus tehdään Itä-Suomen hallinto-oikeudelle.

Postiosoite: PL 1744, 70101 KUOPIO

Käyntiosoite: Minna Canthin katu 64

Sähköpostiosoite: ita-suomi.hao@oikeus.fi

Faksinumero: 029 564 2501

Puhelinnumero: 029 56 42502

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>.

#### Valituksen muoto ja sisältö

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa on ilmoitettava:

- 1) päätös, johon haetaan muutosta (valituksen kohteena oleva päätös);
- 2) miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (vaatimukset);

- 3) vaatimusten perustelut;
- 4) mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava valittajan nimi ja yhteystiedot. Jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle.

Valituksessa on ilmoitettava myös se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite). Mikäli valittaja on ilmoittanut enemmän kuin yhden prosessiosoitteen, voi hallintotuomioistuin valita, mihin ilmoitetuista osoitteista se toimittaa oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat.

Oikaisuvaatimuksen tekijä saa valittaessaan oikaisuvaatimus päätöksestä esittää vaatimuksilleen uusia perusteluja. Hän saa esittää uuden vaatimuksen vain, jos se perustuu olosuhteiden muutokseen tai oikaisuvaatimuksen tekemisen määräajan päättymisen jälkeen valittajan tietoon tulleeseen seikkaan.

Valitukseen on liitettävä:

- 1) valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen;
- 2) selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta;
- 3) asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakuasian vireille panijalta peritään oikeudenkäyntimaksu sen mukaan kuin tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) säädetään.

## Hallintovalitus

Päätökseen saa hakea muutosta se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa ja se, jonka valitusoikeudesta laissa erikseen säädetään. Viranomainen saa hakea muutosta valittamalla myös, jos valittaminen on tarpeen viranomaisen valvottavana olevan yleisen edun vuoksi.

Seuraaviin päätöksiin tyytymätön voi tehdä hallintovalituksen,

Pykälät: 76, 77, 78

Valitusaika

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

Pöytäkirjan tarkastajat:

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Päätöksen katsotaan tulleen viranomaisen tietoon kuitenkin kirjeen saapumispäivänä.

Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa asianomaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmantena päivänä viestin lähettämisestä.

Ympäristölupa- ja maa-aineslupa-asioissa tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä (7.) päivänä päätöksen julkaisemisajankohdasta.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joulukuun- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valitusviranomainen

Valitus tehdään Itä-Suomen hallinto-oikeudelle

pykälät: 78

Postiosoite: PL 1744, 70101 KUOPIO  
Käyntiosoite: Minna Canthin katu 64  
Sähköpostiosoite: ita-suomi.hao@oikeus.fi  
Faksinumero: 029 564 2501  
Puhelinnumero: 029 56 42502

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>.

Valitus tehdään Vaasan hallinto-oikeudelle

pykälät: 76, 77

Postiosoite: PL 204, 65101 VAASA  
Käyntiosoite: Korsholmanpuistikko 43  
Sähköpostiosoite: vaasa.hao@oikeus.fi  
Faksinumero: 029 56 47260  
Puhelinnumero: 029 56 42611

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>.

Valituksen muoto ja sisältö

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa on ilmoitettava:

- 1) päätös, johon haetaan muutosta (valituksen kohteena oleva päätös);
- 2) miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (vaatimukset);

- 3) vaatimusten perustelut;
- 4) mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava valittajan nimi ja yhteystiedot. Jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle.

Valituksessa on ilmoitettava myös se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite). Mikäli valittaja on ilmoittanut enemmän kuin yhden prosessiosoitteen, voi hallintotuomioistuin valita, mihin ilmoitetuista osoitteista se toimittaa oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat.

Valitukseen on liitettävä:

- 1) valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen;
- 2) selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta;
- 3) asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakuasian vireille panijalta peritään oikeudenkäyntimaksu sen mukaan kuin tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) säädetään.